

VALSTS ASINSDONORU CENTRA

**PUBLISKAIS PĀRSKATS
2021.GADS**

SATURS

1. PAR VALSTS ASINSDONORU CENTRU	4
1.1. Pamatinformācija	4
1.2. Asinsdienests	5
2. VALSTS ASINSDONORU CENTRA DARBĪBAS RĀDĪTĀJI	6
2.1. Donoru atlases un piesaistes rezultāti	7
2.2. Izbraukumi	8
2.3. Atteikumi donācijai	8
2.4. Ziedošanas reižu biežums	9
2.5. Asins komponentu izplatīšana	10
2.6. Plazmas preperātu ražošana un izplatīšana	11
2.7. ASN asins sagatavošanas plāna izpilde	12
2.8. Pilnasiņu sagatavošana valstī	12
2.9. Valsts asinsdonoru centra laboratoriju darbība	13
2.10. Obligāto infekciju skrīnings	13
2.11. Obligāto infekciju skrīninga veiktie izmeklējumi	14
2.12. NAT donoru asins paraugu izmeklējumu skaits	14
2.13. Imūnhematoloģiskā izmeklēšana	15
2.14. Asins komponentu kvalitātes kontrole	17
3. VALSTS ASINS DIENESTA VIENOTĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS DARBĪBA	18
4. FINANŠU RESURSI	19
4.1. Maksas pakalpojumu izpilde	21
5. INTEGRĒTĀ KVALITĀTES UN RISKU VADĪBAS SISTĒMA	21
5.1. Kvalitātes sistēmas dokumentu vadība	22
5.2. Korektīva un preventīva darbība (KAPA)	22
5.3. Iekšējie kvalitātes sistēmas auditi	23
5.4. Validācija	23
5.5. Vigilance	24
6. PERSONĀLS	25
7. ĀRĒJĀS KORESPONDENCES APRĪTE	27
8. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU - DONORU PIESAISTE	29
8.1. Akcijas, pasākumi un sadarbības donoru piesaistīšanai	30
8.2. Donoru apmierinātība	32
8.3. Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem	32
8.4. Sociālie tīkli un citi komunikācijas kanāli	33
8.5. Informācijas sniegšana donoriem	34
8.6. Suvenīri un informatīvie materiāli	34

CIENĪJAMĀIS PĀRSKATA LASĪTĀJ!

Šis laiks atkal liek novērtēt, cik trausla ir cilvēka dzīvība. Bet tai pat brīdī šis ir arī ziedošanas, pašizliedzības, cerību un stipro cilvēku laiks. Latvijā vairāki simti asinsdonoru katru dienu kādam citam dāvā dzīvības brīnumu un otro iespēju. Mediķi nenogurstoši strādā, lai palīdzētu ikvienam, tomēr bez asinsdonoriem bieži pat visgudrākie prāti un jaunākās tehnoloģijas būtu bezspēcīgas.

Esam patiesi gandarīti, ka 2021. gadā vairāk nekā 56 tūkstoš reižu asinis ziedoja 33 323 cilvēki. Donora labā griba un 30 minūtes laika, dodot 450ml asiņu, ir bijusi neatsverama palīdzība trīs pacientiem, kuri citādi nevarētu turpināt savu dzīvi.

2021. gads bija izaicinošs, bet vienlaikus darbīgs un piepildīts. Neskatoties uz pandēmijas radītajiem ierobežojumiem, esam neizsakāmi pateicīgi, ka donori pašizliedzīgi ziedoja un gadu noslēdzām ar lielāko donāciju skaitu pēdējās divās dekādēs. Taču esmu pārliecināta, ka mēs varam dot un palīdzēt vēl vairāk. Lai turpmāk izvairītos no situācijas, ka kāds pacients var nesaņemt nepieciešamo palīdzību, jo trūkst asins komponenti, aicinu katru no 33 323 cilvēkiem nākamreiz uzaicināt vēl kādu līdz.

Asinsdonori ir dzīva enerģija bez kuras medicīnas sistēma ne tikai Latvijā, bet visā pasaulē nav iespējama. Arī man ir patīess prieks būt mazai daļiņai no donoru kustības Latvijā. Tā ir spēcīga kopiena un katram ir jābūt lepnam būt stūrakmenim no šī nozīmīgā darba. Brīnišķīgi, ka ikvienam no mums ir vairāk nekā 30 tūkstoš patiesu asins draugu. Tie ir visdažādāko vecumu un profesiju pārstāvji, bet visus mūs vieno patiesa sirsnība un viena asinsrite!

Cieņā un cerībā uz drīzu tikšanos VADC,
Egita Pole

1. PAR VALSTS ASINSDONORU CENTRU

1.1. Pamatinformācija

Valsts asinsdonoru centrs (turpmāk – Centrs) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Centra darbību reglamentē Valsts pārvaldes iekārtas likums, Ārstniecības likums, 2005.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 138 „Valsts asinsdonoru centra nolikums”, 2005.gada 27.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.1037 “Noteikumi par cilvēka asiņu un asins komponentu savākšanas, testēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un izplatīšanas kvalitātes un drošības standartiem un kompensāciju par izdevumiem zaudētā asins apjoma atjaunošanai” un citi normatīvie akti.

Centra **funkcijas:**

- organizēt un koordinēt ārstniecības iestāžu apgādi ar kvalitātes prasībām atbilstošiem asins komponentiem un asins pagatavojumiem;
- organizēt un koordinēt starptautisko sadarbību transfuzioloģijas jomā;
- organizēt imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes un konsultatīvo palīdzību.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Centrs veic sekojošus **uzdevumus:**

- izstrādā valsts pasūtījuma projektus ārstniecības iestāžu apgādei ar asins pagatavojumiem;
- sagatavo donoru asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm (transfūzijām) un asins pagatavojumu ražošanai;
- nodrošina asins pagatavojumu kvalitātes kontroli;
- veicina sabiedrības izglītošanu donoru kustības jautājumos;
- apzina jaunas tehnoloģijas un sekmē to ieviešanu asins un asins komponentu sagatavošanā;
- veic imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes;
- sniedz konsultācijas par imūnhematoloģiskās saderības nodrošināšanas iespējām;
- administrē asins un asins komponentu sagatavošanai piešķirtos valsts budžeta līdzekļus.

Centra darbības **mērķis** ir nodrošināt kvalitātes un drošības prasībām atbilstošas asinis un asins komponentus ārstniecības iestādēm (transfūzijām) un asins pagatavojumu ražošanai, kā arī imūnhematoloģiskās saderības pārbaudes aloimunizētiem pacientiem.

M1 Sadarbībā ar Asins sagatavošanas nodaļām nodrošināt asins pagatavojumus pēc ārstniecības iestāžu pieprasījuma un veicināt donoru kustību.

M2 Nodrošināt sagatavoto asins komponentu kvalitāti un drošumu.

M3 Nodrošināt imūnhematoloģiskos izmeklējumus pacientiem un klientiem.

M4 Nodrošināt ārstniecības personu apmācību transfuzioloģijas un imūnhematoloģijas jomā sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti un profesionālajām asociācijām un ārstiem slimnīcās.

M5 Nodrošināt "Labas prakses pamatnostādnes asins sagatavotājiestādēm kurām jāievēro Direktīvas 2005/62/EK (Good practice) prasību ieviešanu asins komponentu sagatavošanā.

M6 Veidot vienota valsts asinsdienesta koncepciju veselības reformas pasākumu plāna ietvaros 2021.gadam.

M7 Nodrošināt iestādes funkciju pilnveidi, identificējot funkciju pārklāšanos un pārskatot pamatdarbības un administratīvos procesus.

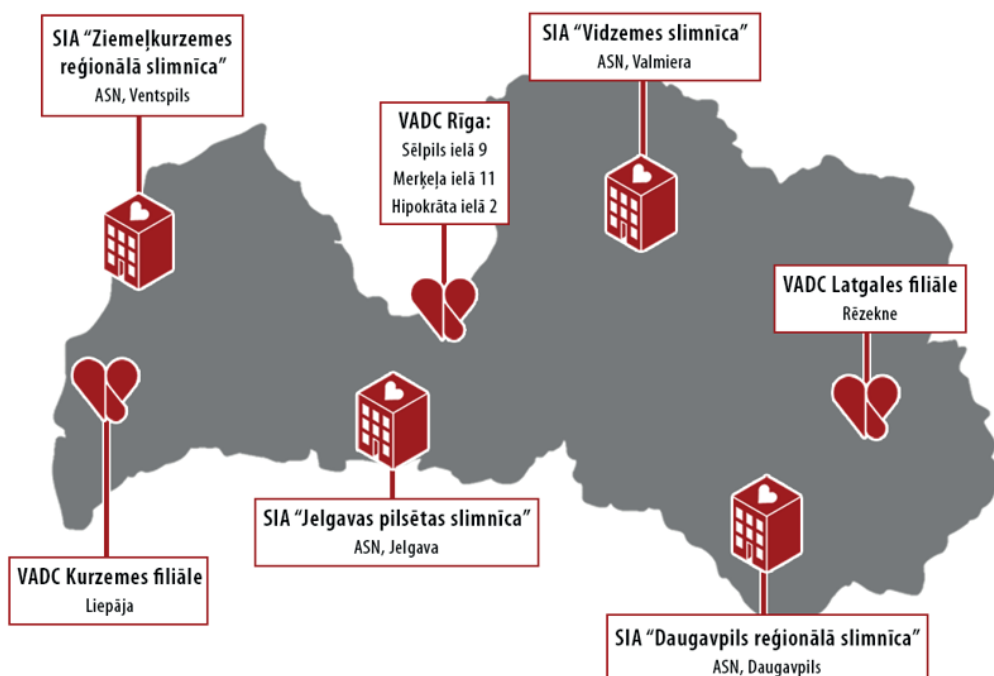
1.2. Asinsdienests

Asins dienests ir ārstniecības iestāžu vai to struktūrvienību kopums, ko veido Valsts asinsdonoru centrs, ārstniecības iestāžu asins sagatavošanas nodaļas, asins kabineti un struktūrvienības, kas nodrošina ārstniecības iestāžu apgādi ar kvalitātes un drošuma prasībām atbilstošiem asins komponentiem. Asins dienesta darbību organizē un koordinē Valsts asinsdonoru centrs.

Pamatojoties uz Līgumu par sadarbību valsts pasūtījuma izpildei, 2021. gadā sadarbība notikusi ar 4 ārstniecības iestāžu ASN:

- Jelgavas pilsētas slimnīcas ASN,
- Vidzemes slimnīcas ASN,
- Daugavpils reģionālās slimnīcas ASN,
- Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas ASN

Pamatojoties uz Līgumu par donoru asins pagatavošanu izplatīšanu, sadarbība notikusi ar 51 sertificētiem Asins kabinetiem.

2. VALSTS ASINSDONORU CENTRA DARBĪBAS RĀDĪTĀJI

KOPĀ ASINIS ZIEDOTAS
56 200
REIZES

**KOPĀ BIJUŠI
637**
IZBRAUKUMI

**NO TIEM
249**
AR AUTOBUSU

33 323
KOPĒJAIS DONORU SKAITS
**VIDĒJAIS
DONORA
VECUMS 37 GADI**
**PIRMO REIZI
ASINIS ZIEDOJA
~30 GADU VECUMĀ**
340 DONORI
ZIEDOJUŠI SAVĀ
DZIMŠANAS DIENĀ

**IZBRAUKUMOS
ASINIS ZIEDOJUŠI
44.3% DONORU**

45.6% VĪRIEŠI

54.4% SIEVIETES
CIK REIZES DONORI ZIEDOJUŠI ASINIS
19 033
7 941
4 273
1 694
364
18

Viena no būtiskākajām Centra aktivitātēm ir darbs ar donoriem, jo Centrs ir vienīgā iestāde valstī, kuras darbība tiešā veidā ir saistīta ar sabiedrības – donoru aktivitāti. Līdz ar to daudz tiek strādāts pie klientu servisa attīstīšanas un pilnveidošanas, kā arī stratēģiskas donoru piesaistes politikas īstenošanas.

Pēc asins nodošanas Skrīninga nodaļa izmeklē katru asins paraugu, veicot seroloģisko un molekulāro testēšanu uz četrām nozīmīgām infekcijām, kuras ir iespēja pārnest asins pārliešanas ceļā - B un C hepatīta, un HIV, un sifilisu. Tikai pēc negatīvu rezultātu saņemšanas asinis tālāk tiek gatavotas asins pārliešanai, lai maksimāli samazinātu infekciju pārnesšanas risku pacientam. Pozitīvie paraugu rezultāti tiek pārtestēti Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīcas Latvijas Infektoloģijas centra References laboratorijā, un donori saņem informāciju par nepieciešamību papildus konsultēties pie speciālistiem. Tādējādi Centrs rūpējas arī par donoru veselību, ne tikai par pacientu.

Izmeklētās pilnasinis Asins komponentu sagatavošanas nodaļā tālāk tiek sadalītas komponentos – eritrocītu masa, trombocītu masa un plazma, kas tiek izmantoti asins pārliešanā noteiktās klīniskās situācijās. Centrā tiek sagatavoti arī tādi asins komponenti, kā apstarota eritrocītu masa, atmazgāta eritrocītu masa, krioprecipitāts un asins komponentu devas bērniem, kas citur valstī netiek gatavotas.

Asins komponentu kvalitāte no visas valsts (arī ASN) tiek pastāvīgi testēta Centra Kvalitātes kontroles laboratorijā.

Asins pagatavošanu krājumu nodaļā tiek nodrošināta asins komponentu uzglabāšana un izplatīšana ārstniecības iestādēm diennakts režīmā. Bez asins komponentu sagatavošanas būtiska Centra funkcija ir imunohematoloģiskās saderības pārbaūžu veikšana Centra Hematoloģiskās izmeklēšanas nodaļā, kas strādā diennakts režīmā. Šī nodaļa vienīgā valstī veic asins grupu un rēzus faktoru, antivielu un fenotipu noteikšanu donoriem, īpaši sarežģītos gadījumos, kad pārlejamo asiņu piemeklēšana pacientam iespējama, ne tikai pēc asins grupas un rēzus faktora, bet arī pēc daudziem citiem parametriem. Vienlaikus šī nodaļa veic arī pacientu, tajā skaitā grūtnieču konsultēšanu imunohematoloģiskās saderības jautājumos, kad nepieciešams prognozēt tālākās ārstēšanas vai novērošanas plānu, ja paredzami rēzus vai asinsgrupu nesaderības sarežģījumi.

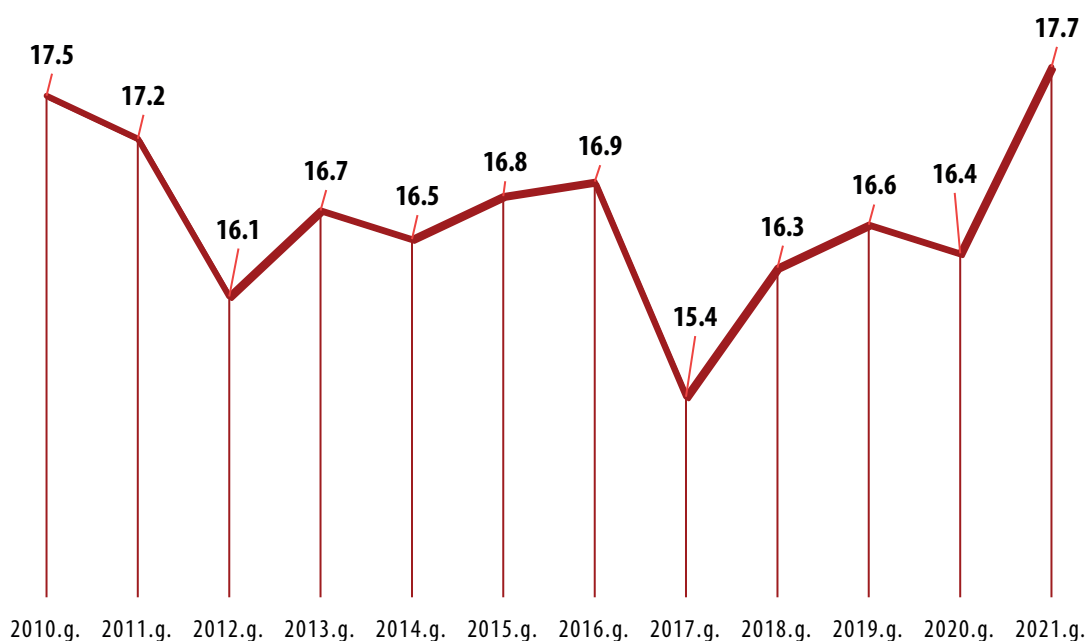
2.1. Donoru atlases un piesaistes rezultāti

2021. gadā Latvijā asinis ziedotas 56200 reīžu, kas ir par 5100 reizēm vairāk nekā 2020. gadā, sasniedzot augstāko asins ziedošanas reīžu skaitu pēdējo desmit gadu laikā. Asins ziedošanas reīžu skaita palielinājumu būtiski ietekmē asins ziedošanas vietu pieejamība un piesaistes aktivitātes.

2021. gadā Latvijā donācijām pierēģistrēti 33425 asins donori (2020. g. – 31269, 2019. g. – 31802, 2018. g. – 31357). Latvijā asinis nodod ap 1,77% iedzīvotāju, kas ir aptuveni 17,7 donori uz 1000 iedzīvotājiem.

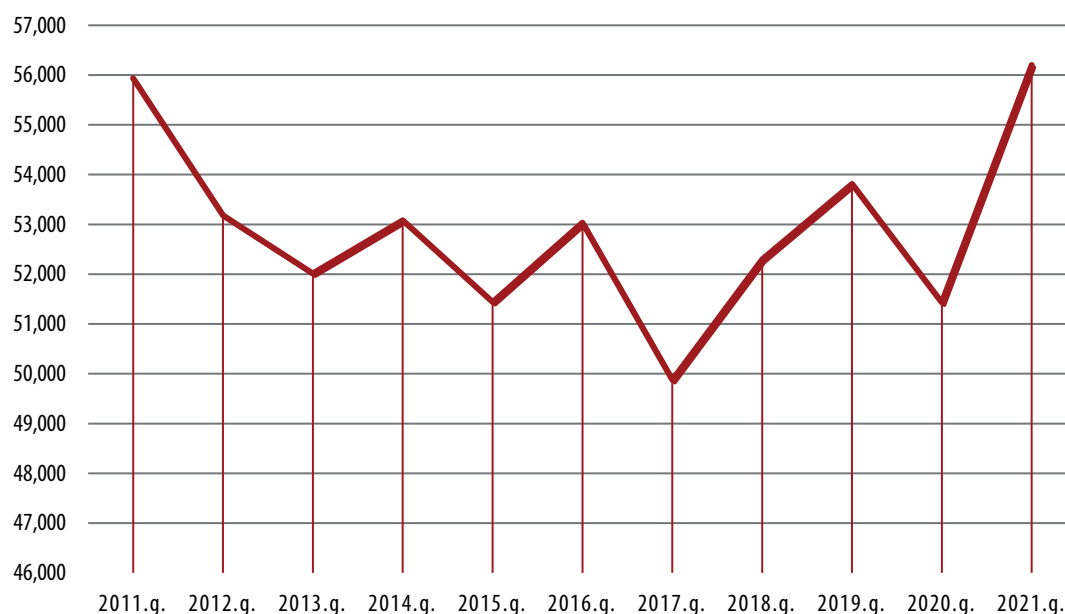
2021.gadā donoru skaits uz 1000 iedzīvotājiem palielinājies par 1,3 uz 1000 iedzīvotājiem vai par 0,13%, kas ir ļoti labs radītājs.

DONORU SKAITA DINAMIKA UZ 1000 IEDZĪVOTĀJIEM

Vidējais donoru vecums samazinājies par veselu gadu un pirmreizējā donora vidējais vecums par diviem gadiem.

DONĀCIJU SKAITS LATVIJĀ

2021.gadā pakāpeniski veica asins sagatavošanu ar četrkāršiem maisiem, nodrošinot parēju uz universālu eritrocītu masas filtrāciju Latvijā. Tās ir liels sasniegums asins komponentu kvalitātes uzlabošanā un transfūziju blakņu mazināšanā.

	2019.g.			2020.g.			2021.g.		
	ASN	VADC	Latvija	ASN	VADC	Latvija	ASN	VADC	Latvija
Pilnasinis (pilnas devas)	15374	38440	53814	11674	39426	51100	9812	46388	56200
Svaigi saldēta plazma no pilnasinim	15111	38179	53290	11384	39122	50506	9812	46377	56189
Trombocītu masa no pilnasinim	-	5492	5492	-	4963	4963	-	5194	5194
Krioprecipitāts (devas)	-	10329	10329	-	9640	9640	-	10175	10175

2.2. Izbraukumi

Liela daļa no donāciju skaita pieauguma atkarīga no izbraukumiem. 2021. gadā Rīgā tika veikti 429 izbraukumi, kas ir par 34 izbraukumiem vairāk nekā 2020.gadā. Latgales filiālē tika veikti 173 izbraukumi, kas ir par 24 izbraukumiem vairāk nekā 2020.gadā. Kurzemes filiālē tika veikti 35 izbraukumi. Kopējais izbraukumu skaits ir palielinājies, bet Rīgas izbraukumi telpās, salīdzinājumā ar 2020. gadu nedaudz samazinājušies, jo daudzi uzņēmumi turpināja strādāt attālināti un arī studentu mācības norisinājās attālinātā režīmā. Izbraukumi ar specializēto donoru autobusu 2021.gadā notika katru darba dienu un, to skaits palielinājās par 31 izbraukumu salīdzinot ar iepriekšējo gadu (2020.g. - 218). Specializēta autobusa izbraukumi ir īpaši svarīgi asins krājuma uzturēšanai, ņemot vērā dažādus ierobežojumus sakarā ar COVID-19 pandēmiju.

2.3. Atteikumi donācijai

Donoru atlases procedūrā bieži tiek noteikti atteikumi donācijai: pēc donoru datu informācijas sistēmas datiem, izvērtējot donora hemoglobīna līmeni, kopējo veselības stāvokli utt. VADC kopējais atteikumu skaits 2021.g., salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir samazinājies par 2,1%, kas pārsvarā ir saistīts uz atteikumu skaita pēc pazemināta hemoglobīna asinīs.

	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.
Atteikumu skaits Rīga, % pret reģistrētiem vizītiem	4854 15,8%	4751 16%	5304 16%	5550 16%	6499 17,5%	6210 15,9%
Atteikumu skaits LF, % pret reģistrētiem vizītiem	701 9,3%	412 10,1%	328 4,1%	375 3,8%	775 8,8%	853 8,2%
Atteikumu skaits KF, % pret reģistrētiem vizītiem	-	-	-	-	20 2%	120 2,7%
Kopā:	5555 14,6%	5163 14,1%	5632 13,9%	5925 13,3%	7294 15,5%	7183 13,4%

2.4. Ziedošanas reižu biežums

Regulāro donoru skaits palielinājies par par 2.3 %, kas ir 42.8 %. (2020.g.- 40.5%, 2019.g.-43%, 2018. g.- 41,8%, 2017. g.-41,6%, 2016.g.-37,8%, 2015. g.-31 %). 2021. gadā par 1,7% palielinājies arī donoru skaits, kuri asinis ziedo 3 un 4 reizes gadā. Tie ir ļoti svarīgi rādītāji, jo tieši stabila un pietiekoša asins krājuma uzturēšanai nepieciešami aktīvie, regulārie donori. 2021. gadā no kompensācijas VADC atteicās 2974 donori, kas ir 6,4% no kopējā donoru skaita (2020.g. 2113 donori – 5,08%, 2019.g. 1445 donori -3,8%).

	2018. g.	2019. g.	2020.g.	2021.g.
1 reizi	18136 (58,2%)	17980 (57%)	18468 (59,5%)	19132 (57,2 %)
2 reizes	7389 (23,7%)	7322 (23,2%)	7217 (23,2%)	7944 (23,8 %)
3 reizes	3756 (12,1%)	4084 (13%)	3567 (11,5%)	4272 (12,8 %)
4 reizes	1498 (4,8%)	1774 (5,6%)	1451 (4,7%)	1695 (5,1 %)
5 reizes	333 (1,1%)	342 (1,1%)	311 (1%)	364 (1,1 %)
6 reizes	27 (0,1%)	22 (0,1%)	23 (0,1%)	18 (0,1 %)

2.5. Asins komponentu izplatīšana

2021. gadā VADC nodrošinājis ārstniecības iestāžu pieprasījumu pēc EM par 99,3%.

Asins komponents (devas)	Rīga	LF	Rīga	LF	KF(X-XII)	Rīga	LF	KF
Krioprecipitāts	9173	797	8612	715	-	8973	635	-
EM	30826	4635	30304	4792	545	2797	663	477
EM apstarota	738	-	478	-	-	25	-	-
EM atmazgāta	2	-	-	-	-	-	-	-
EM filtrēta atmazgāta	-	-	-	-	-	-	-	-
EM filtrēta atmazgāta apstarota	4	-	6	-	-	-	-	-
SSP no pilnasinim	11483	1938	12270	2521	144	10803	2669	1014
SSP aferēzes	1272	309	975	87	-	1282	150	-
TM (aferēzes) apstarota	1000	-	750	-	-	968	-	-
+bērnu devas	25	-	12	-	-	12	-	-
TM (aferēzes)	1763	-	1643	-	-	2368	-	-
+bērnu devas	40	-	46	-	-	40	-	-
TM no pilnasinim	4155	-	3998	-	-	4137	-	-
+bērnu devas	41	-	40	-	-	18	-	-
TM no pilnasinim apstarota	1124	-	706	-	-	875	-	-
+bērnu devas	35	-	20	-	-	30	-	-
SSP (aferēzes) bērnu devas	309	-	189	-	-	274	-	-
EM filtrēta	1314	-	2262	64	-	33669	4258	2292
+bērnu devas	213	-	261	-	-	307	-	-
EM filtrēta apstarota	402	-	310	-	-	1069	-	-
+bērnu devas	147	-	104	-	-	245	-	-
TM (aferēzes), reducētā plazmas tilpumā	-	-	17	-	-	61	-	-
TM (aferēzes), reducētā plazmas tilpumā, apstarota	-	-	48	-	-	78	-	-
COVID-19 atveseļojošā donora plazma (aferēzes)	-	-	8	-	-	76	-	-

2021. gadā salīdzinājumā ar 2020. gadu, palielinājies apstarotas eritrocītu masas un apstarotas trombocītu masas izplatīšanas daudzums, atgriežoties iepriekšējo gadu līmenī. 2020. gada kritums var būt bijis saistīts ar COVID-19 pandēmiju un ārstniecības pakalpojumu ierobežojumiem.

	Apstarota EM (devas)	Apstarota TM (devas)
2018. g.	1464	2582
2019. g.	1291	2184
2020. g.	900	1550
2021. g.	1344	1956

2.6. Plazmas preparātu ražošana un izplatīšana

Plazmas preparātu izplatīšana notiek ārstniecības iestādēm notiek pēc vienlīdzības principa. 2020. gadā tika noslēgts līgums par 5% albumīna iegādi (papildus 697 litri / 3 gadu laikā), par plazmas bez krioprecipitāta nodošanu.

	2016. g.	2017. g.	2018. g.	2019. g.	2020.g.	2021.g.
SSP no pilnasinīm, devas	17228	26375	16492	13328	22786	20046
SSP sagatavota ar PF, devas	5479	4173	2064	1464	5220	2472

Intravenozais imūnglobulīns

Latvijā pielietojamais intravenozais imūnglobulīns (turpmāk – IVIG) primāri tiek gatavots no Latvijas donoru nodotās plazmas un satur iedzīvotāju populācijai raksturīgu imūnglobulīna spektru. IVIG pielieto smagi slimu pacientu ārstēšanā imūndeficīta gadījumos.

Albumīna šķīdums

Klīniskajā lietošanā ir pieejams 5% albumīna šķīdums (pēc osmotiskajām īpašībām līdzīgs plazmai) un 20 % albumīna šķīdums. To lieto hypoalbuminēmijas gadījumā, kā arī pie respiratorā distresa sindroma jaundzimušo hemolītiskās slimības infekciozi – toksiskām saslimšanām un citiem stāvokļiem.

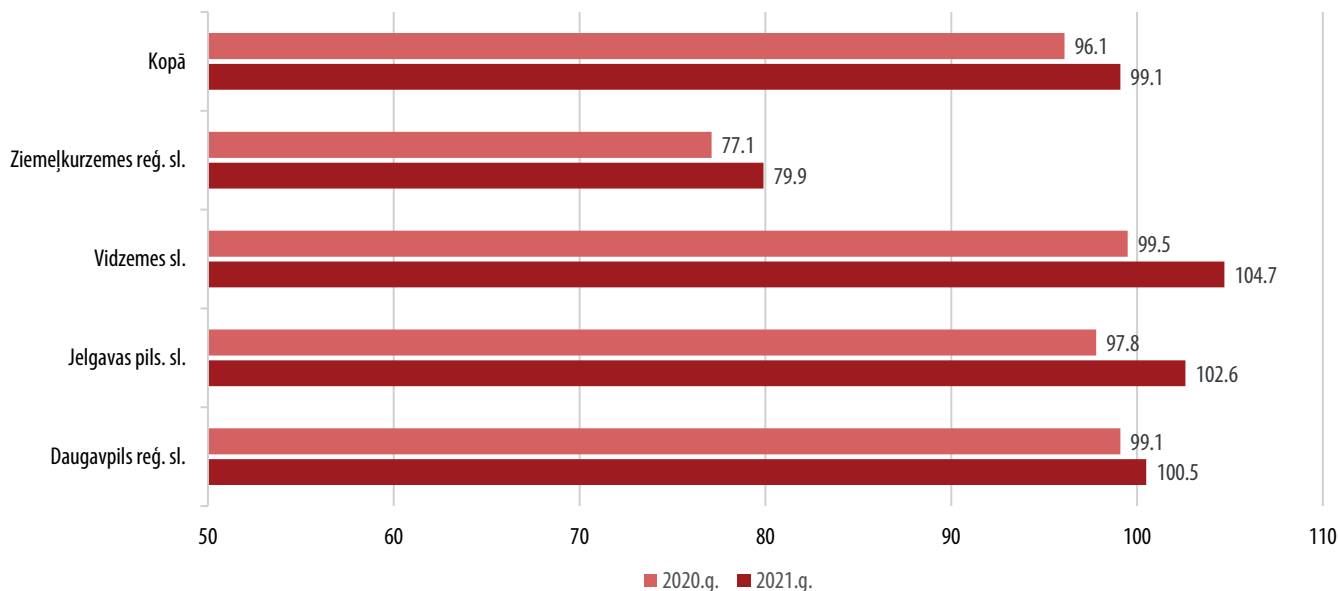
Tabulā atspoguļota plazmas preparātu izplatīšana ārstniecības iestādēm

	2017.g.	2018.g.	2019.g.	2020.g.	2021.g.
20% albumīna šķ.	380,2l	504,6l	558,3l	442,75l	459,95l
5% albumīna šķ.	429,25l	356,75l	276,5l	506,75l	497,25l
IvIG	13655,8 g	17612,5 g	12470,0 g	9627,5 g	17087,5 g

2.7. ASN asins sagatavošanas plāna izpilde

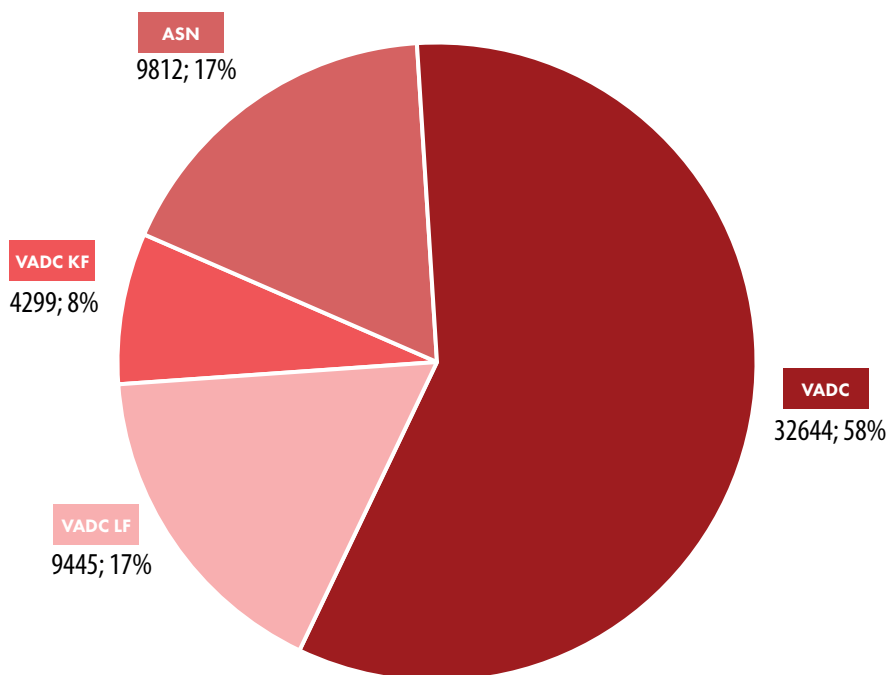
2021. gadā tika apstiprināts ārstniecības iestāžu ASN asins sagatavošanas plāns, kurā kopumā bija paredzēts sagatavot 9900 devas. Tika sagatavoti 99,1 % no plānotajām devām.

ASN PLĀNA IZPILDE

2.8. Pilnasiņu sagatavošana valstī

Pilnasiņu sagatavošana valstī - 56200 devas; 107%

2.9. Valsts asinsdonoru centra laboratoriju darbība

Kvalitatīva laboratoriskā izmeklēšana balstīta uz normatīvās dokumentācijas, labas laboratoriskās prakses, kā arī medicīnas un testēšanas laboratoriju standartu prasību ievērošanu ikdienas darbā [LVS EN ISO 15189:2013] un [LVS ISO/IEC 17025:2018] un to realizē Laboratoriju departaments (turpmāk – LBD), kuru sastāvā ietilpst: Hematoloģiskās izmeklēšanas nodaļa, Skrīninga nodaļa, Asins pagatavojuumu kvalitātes kontroles laboratorija.

2.10. Obligāto infekciju skrīnings

2021. gadā seroloģiski izmeklēti 57 772 donoru asins paraugi, kā arī veiktas analīžu kontroles un atkārtota paraugu izmeklēšana primāri reaktīva rezultāta gadījumos un RIP. Seroloģisko analīžu atšķirības katrai infekcijai veidojas no primārajiem donāciju testiem un atkārtotās izmeklēšanas pozitīva rezultāta gadījumā (algoritms), kā arī donoru analīžu kontroles testiem pēc noteikta laika perioda, iegūstot nepārliecinošus skrīninga apstiprinošo testu rezultātus. Visi iegūtie primāri pozitīvie seroloģijas rezultāti izmeklēti atkārtoti pēc VADC noteikta algoritma un pēc tam nosūtīti apstiprinošai izmeklēšanai Latvijas infektoloģijas centra Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā.

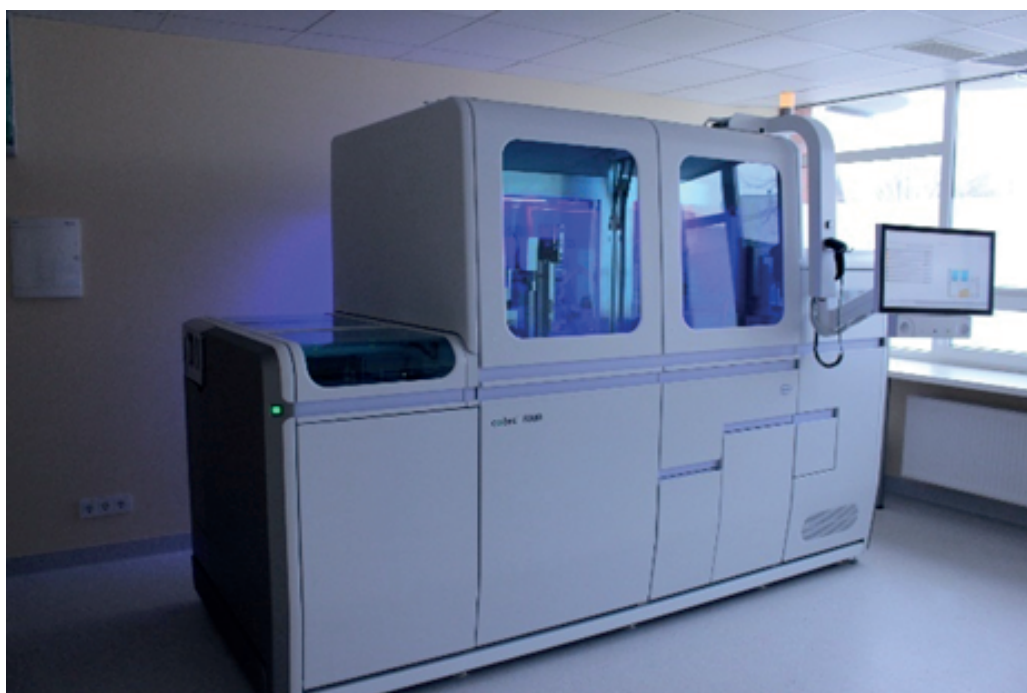
Lai paaugstinātu asins komponentu drošību, kā papildus izmeklējumu seroloģiskajai izmeklēšanai, VADC pielieto molekulārās vīrusu izmeklēšanas metodi NAT (nukleīnskābju amplifikācijas tests), kas vienā testā izmeklē un definē šādu vīrusu ģenētiskā materiāla klātbūtni: HIV-1 RNS, HIV-1 RNS, HIV-2 RNS, HBV DNS, HCV RNS.

Molekulāro izmeklēšanu veic tikai seroloģiski negatīviem paraugiem NAT, apvienojot sešus donoru asins paraugus vienā paraugā (6 p) līdz 2021. gada oktobrim. No oktobra tika mainītas iekārtas un paraugi testēti individuāli.

2.11. Obligāto infekciju skrīninga veiktie izmeklējumi

GADS	Izmeklējumu skaits
2016	237 210
2017	207 668
2018	224 629
2019	235 263
2020	223 190
2021	231 963

2.12. "NAT" donoru asins paraugu izmeklējumu skaits

2017. (6 paraugu kopa)	2018. (6 paraugu kopa)	2019. (6 paraugu kopa)	2020. (6 paraugu kopa)	2021. (6 paraugu kopa)
47473	55791	58407	56035	61455

2.13. Imūnhematoloģiskā izmeklēšana

1) Donoru imūnhematoloģiskā izmeklēšana.

Katram donora asinsparaugam nosaka asinsgrupu, rēzus faktoru, fenotipu un veic antivielu skrīninga testu (pirmreizējiem donoriem).

VADC veiktie izmeklējumi donoriem

Izmeklējumi	GADS		
	2019	2020	2021
Asins grupas noteikšana ar dubultreakciju un Rh(D) noteikšana ar mikroplašu metodi	53255	51769	54076
Asins grupas noteikšana ar dubultreakciju un Rh(D)fenotipa un Kell antigēna noteikšana ar mikroplašu metodi	11887	11113	12523
Kopā ar citiem izmeklējumiem	83666	84402	87256

2) Paplašināti fenotipizēto donoru datu bāzes uzturēšana.

Aloimunizētu (ar antivielām iepriekš sensibilizētu) pacientu nodrošināšanai ar saderīgu EM, Centrs uztur un regulāri papildina paplašināti fenotipizēto donoru datu bāzi. Regulāri veic donoru izmeklēšanu visās klīniski nozīmīgās eritrocitāro antigēnu sistēmās (16 antigēni), kas nepieciešams, piemeklējot saderīgu EM aloimunizētiem pacientiem.

3) Pacientu konsultatīvā izmeklēšana.

Centrs arī ir vienīgā vieta valstī, kas nodrošina nepārtrauktu konsultatīvo imūnhematoloģisko palīdzību visas valsts ārstniecības iestāžu pacientiem un privātpersonām imūnhematoloģijas jomā:

- risinājumu asins grupas un rēzus piederības problemātiskas noteikšanas gadījumos;
- antieritrocitāro antivielu identifikāciju;
- klīniski nozīmīgu antieritrocitāroantivielu titrēšanu grūtniecēm;
- EM saderināšanu aloimunizētām personām u.c. sarežģītos gadījumos;
- paplašinātu eritrocītu fenotipizāciju;
- transfūziju reakciju izmeklēšanu;
- pozitīva tieša antiglobulīna testa analīzi;
- jaundzimušā hemolītiskās slimības laboratorisko diagnostiku un EM saderināšanu;
- telefonisku konsultāciju klīnicistiem un laboratoriju speciālistiem;
- izmeklējumus autoimūnas hemolītiskās anēmijas pacientiem.

Veiktie izmeklējumi pacientiem

	GADS		
	2019	2020	2021
Testu skaits gadā	8920	9269	10684
no tiem: Asins saderības testi	2593 (cito 441)*	2693 (cito 411)*	3143 (cito 522)*

* neatliekamajos gadījumos, t.sk. nakts un brīvdienu laikā, nodrošinot 24/7 asins saderības testu veikšanu un EM piemeklēšanu

Antivielu identifikācija (donori/pacienti)

	GADS		
	2019	2020	2021
Primāri identificētas antivielas un izsniegta imunizētas personas pase	350	275	358
(donori/pacienti)	13/337	16/259	17/359

2.14. Asins komponentu kvalitātes kontrole

Centra Kvalitātes laboratorija veic centralizētu asins pagatavojumu kvalitāte kontroli visā valstī sagatavotajiem asins komponentiem.

Veikto kvalitātes izmeklējumu skaits

Nr. p. k.	Asins komponentu veids	GADS		
		2019	2020	2021
1.	Eritrocītu masa	1058	991	988
2.	Plazma pirms sasaldēšanas	569	481	448
3.	Svaigi saldēta plazma	542	496	455
4.	Krioprecipitāts	112	108	108
5.	Trombocītu masa	232	240	240
6.	Ārpus plāna	703	1425	1898
7.	Leikocītu – trombocītu slānis	393	332	337
8.	Donoru asinis (kop. olbaltums)	827	757	684
9.	Donoru asinis (hemoglobīns)	36	65	-
KOPĀ		4492	4895	5158
Testēto parametru skaits		18645	20474	21449

3. VALSTS ASINS DIENESTA VIENOTĀS INFORMĀCIJAS SISTĒMAS DARBĪBA

2021. gadā nodrošināta Valsts asins dienesta vienotās informācijas sistēmas pieejamība. Aprēķinot sistēmas kopējo pieejamību, ir ņemti vērā serveru, datortīkla un datu bāzes nepārtrauktās darbības rādītāji. Pieļaujama (drošības politikā noteiktais) darbības pārtraukuma laiks sastāda 8 h mēnesī. Pārskata periodā šis rādītājs nav ticis pārsniegts vai sasniegts nevienā no pārtraukuma epizodēm, kas liecina par stabilu sistēmas atbalstu, apkalpošanu un darbību pārskata periodā kopumā.

Sistēmas apkopju darbi, kas prasa serveru pārstartēšanu un, līdz ar to arī – plānotu darbības pārtraukumu, tiek mērķtiecīgi organizēti, lai iespējami mazāk traucētu sistēmas lietotāju darbu ar iestādes klientiem.

Tā ietvaros Informācijas tehnoloģiju departaments organizē:

- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas pieejamību;
- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas integritāti (pilnīgas un nemainītas informācijas saglabāšana);
- pasākumus, lai nodrošinātu informācijas konfidencialitāti (informācijas nodošana tikai tām personām, kuras ir pilnvarotas to saņemt un lietot);
- sistēmas informācijas resursu (datņu - arī to, kas satur sistēmā glabājamo, apstrādājamo un sistēmas lietotājiem pieejamo informāciju) aizsardzību;
- sistēmas tehnisko resursu (serveri, datori, programmatūra, datu nesēji, datortīkla iekārtas) aizsardzību;
- sistēmas drošības risku novērtēšanu, sistēmas apdraudējumu noteikšanu,
- sistēmas drošības incidentu atklāšanu/izmeklēšanu, sistēmas darbības atjaunošanu pēc drošības incidentiem.

Visā pārskata periodā tika nodrošinātas procedūras - sistēmas datu integritātes, konfidencialitātes un pieejamības uzturēšanai. Ārējo kiberapdraudējumu apjomam pēdējos gados visā pasaulē ir tendence strauji pieaugt un attīstīties to daudzveidībā. Neskatoties uz ārējiem draudiem, pārskata periodā nodrošināta stabila un droša sistēmas darbība. Nav bijuši drošības incidenti, nav tikuši bojāti vai pazaudēti dati. Sistēmas darbības nepārtrauktība nodrošināta apjomā, kas pārsniedz noteiktās prasības.

4. FINANŠU RESURSI

VADC kopējie pārskata periodā piešķirtie finanšu resursi ir 10 131 537 EUR, tai skaitā:

- Apakšprogrammai 39.03.00 "Asins un asins komponentu nodrošināšana" - 9 797 727 EUR;
- Apakšprogrammai 02.04.00 "Rezidentu apmācība" - 65 246 EUR;
- Apakšprogramma 99.00 "Līdzekļi neparedzētiem izdevumiem" - 120 209 EUR;
- Apakšprogrammai 62.08.00 "Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekts veselības jomā īstenošana (2014-2020)" - 148 355 EUR.

Apakšprogrammas 39.03.00 "Asins un asins komponentu nodrošināšana" 2021. gada valsts budžeta izpilde, salīdzinot ar 2020. gada izpildi (EUR)

Nr. p. k.	Finansiālie rādītāji	2020. gada izpilde	2021. gadā	
			apstiprināts	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	8 250 069	9 797 727	9 737 847
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	8 154 204	9 697 750	9 628 058
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	95 865	99 977	109 789
2.	Izdevumi (kopā)	8 226 131	9 886 529	9 791 842
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 773 400	9 191 337	9 179 323
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	7 773 400	9 191 337	9 179 323
2.1.1.	Atlīdzība	3 353 330	3 999 141	3 999 141
	tai skaitā, atalgojums	2 556 371	3 051 038	3 051 039
2.1.1.	Preces un pakalpojumi	4 420 071	5 192 196	5 180 182
2.2.	Kapitālie izdevumi	452 730	695 192	612 519

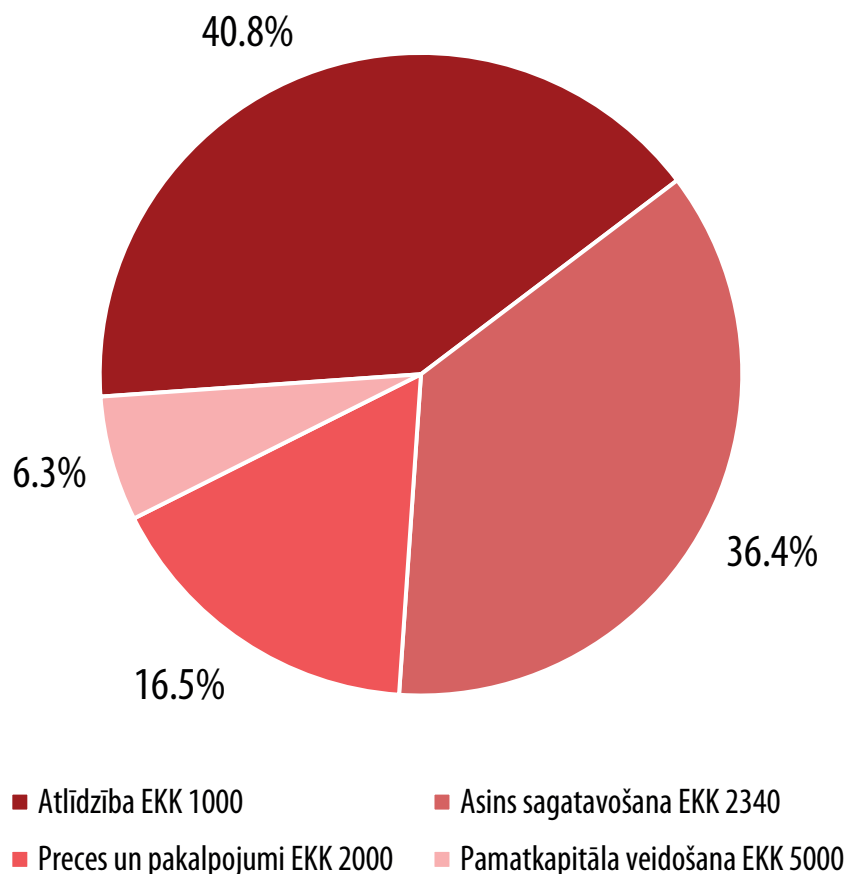
Pārskata perioda izdevumu palielinājums salīdzinājumā ar 2020.gada pārskata perioda izpildi sastāda 1 565 711 EUR jeb 119,0 %. Centra 2021. gada 12 mēnešu izdevumu izpilde- 9 791 842 EUR, 2020. gada 12 mēnešu izdevumu izpilde- 8 226 131 EUR.

Pārskata periodā paveiktais:

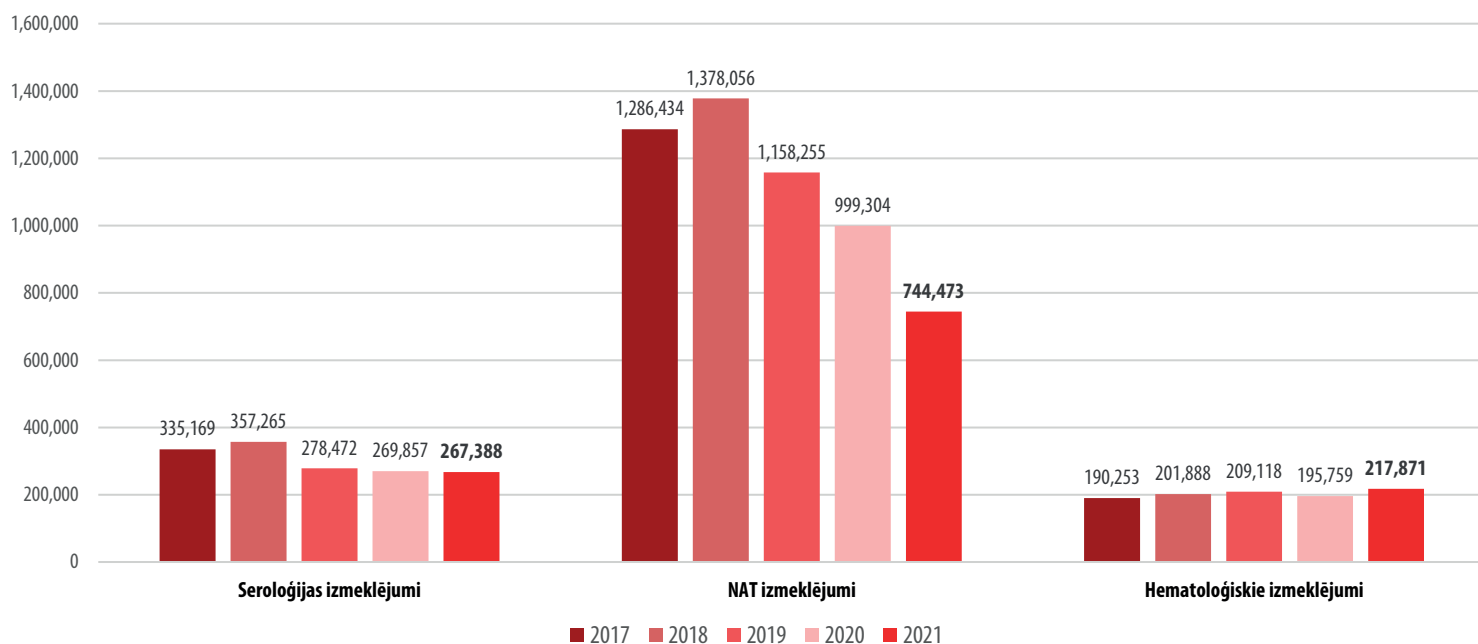
- Noslēgts jauns līgums par reaģentu, kalibratoru, kontroles materiālu, piederumu un tehnoloģisko šķīdumu asins/asins komponentu donoru obligāto infekciju seroloģisko marķieru automatizētai izmeklēšanai;
- Noslēgts jauns līgums par reaģentu un piederumu automatizētai donoru asins paraugu vīrusu marķieru molekulārai izmeklēšanai un paraugu automatizētai arhivēšanai;
- Līgums par četrkāršo plastisko maisu - caurulišu sistēmas asins/asins komponentu sagatavošanai;
- Ar 2021.gadu 1.jūliju izmaiņas ar PVN apliekamo darījumu kārtībā, pārskatīti noslēgtie līgumi ar piegādātājiem- palielinātas līguma summas saistībā ar PVN likmes izmaiņām;

VADC izdevumu struktūrā lielākā daļa jeb 52.9% jeb 5 180 182 EUR ir izdevumi, kas nepieciešami asins sagatavošanai VADC un ASN – reaģentu iegādei un citiem asins sagatavošanas izdevumiem.

Centra izdevumu izpildes struktūra 2021.gadā (%)

VADC LABORATORIJAS FAKTISKĀS IZMAKSAS 2017. – 2021.GADĀ (EUR)

4.1. Maksas pakalpojumu izpilde

VADC ieņēmumus no maksas pakalpojumiem saņem par veiktajiem laboratoriskajiem izmeklējumiem ārstniecības iestādēm, apmācības pasākumiem ārstiem un vidējam medicīniskajam personālam kvalifikācijas un zināšanu paaugstināšanai transfuzioloģijas un imūnhematoloģiskās izmeklēšanas jomās un citiem ieņēmumiem.

Centra galvenais maksas pakalpojumu veids ir ieņēmumi no laboratorijas izmeklējumiem ārstniecības iestādēm - 71 801 EUR (65,4% no visiem maksas pakalpojumu ieņēmumiem). Pārskata gadā, salīdzinot ar 2020.gadu - 61 962 EUR laboratorijas izmeklējumu sniegšanas ieņēmumi palielinājušies par 9 839 EUR, kas saistīts ar veikto izmeklējumu skaita palielināšanos.

Ziedojumi un dāvinājumi 2018. – 2021. gadā (EUR)

	GADS			
	2018	2019	2020	2021
Ziedojumi un dāvinājumi (EUR)	26.00	431.00	20.00	10.00

2021. gadā saņemtie dāvinājumi:

- Dāvinājums no firmas Pacific Northwest – Asins komponentu apstrādes iekārta RS3400 X-Ray.
- Dāvinājums no SIA "Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas" – 2000 antigēnu testu vienības.

5. INTEGRĒTĀ KVALITĀTES UN RISKU VADĪBAS SISTĒMA

VADC integrētā Kvalitātes un risku vadības sistēma (turpmāk – KVS) ir vērsta uz kvalitātes un drošības prasībām atbilstošu asins komponentu sagatavošanu un izplatīšanu ārstniecības iestādēm. VADC integrētā Kvalitātes un risku vadības sistēma ir izstrādāta un ieviesta, pamatojoties uz:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/98/EK (2003.gada 27.janvāris), ar kuru nosaka kvalitātes un drošības standartus attiecībā uz cilvēka asins un asins komponentu savākšanu, testēšanu, apstrādi, uzglabāšanu un izplatīšanu, kā arī groza Direktīvu 2001/83/EK;
- Komisijas Direktīvas 2005/62/EK (2005.gada 30. septembris) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/98/EK piemērošanu attiecībā uz Kopienas standartiem un specifikācijām, kas attiecas uz asins sagatavotāju kvalitātes sistēmu;
- Komisijas Direktīvas 2005/61/EK (2005.gada 30.septembris), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/98/EK attiecībā uz izsekojamības prasībām un nopietnu blakņu un nevēlamu notikumu paziņošanu;
- Komisijas Direktīvas 2003/94/EK (2003.gada 8. oktobris), ar ko nosaka labas ražošanas prakses principus un pamatnostādnes attiecībā uz cilvēkiem paredzētām zālēm un pētāmām cilvēkiem paredzētām zālēm;
- Komisijas Direktīva 2004/33/EK (2004. gada 22. marts) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/98/EK piemērošanu attiecībā uz dažām tehniskajām prasībām asinīm un asins komponentiem;
- Guide to the preparation, use and quality assurance of blood components;
- LVS EN ISO 15189:2013 „Medicīnas laboratorijas. Kvalitātes un kompetences prasības”;
- LVS EN ISO/IEC 17025:2018 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības (ISO/IEC 17025:2017”.

VADC kvalitātes vadības sistēma

Plānošana un vadīšana	Iepirkumu un līgumu vadība	Medicīnisko iekārtu vadība	Kvalitātes un risku vadība	Dokumentu vadība
Personāla vadība	Telpas, darba vide un infrastruktūra	Nemedicīnisko iekārtu vadība	Darba drošība	Pārmaiņu vadība
Finanšu vadība	Medicīnas aprīkojuma/ reaģentu vadība	Pamatdarbības procesi	Vides pārvaldība	Donoru piesaiste
	Informācijas tehnoloģiju vadība	Iekšējā un ārējā komunikācija	Vadības pārskate	

5.1. Kvalitātes sistēmas dokumentu vadība

Dokumentu vadības rezultātie rādītāji liecina, ka KVS dokumentācija tiek optimizēta, nepārtraukti uzlabota un pilnveidota. Galvenokārt, dokumentu aktualizācija un jaunu dokumentu izstrāde 2021.gadā bija saistīta ar:

- izmaiņām asins, asins komponentu sagatavošanas procesos (četrkāršo plastisko maisu sistēmu ieviešana, jaunas asins komponentu apstarošanas iekārtas ieviešana), kā arī donoru asins paraugu izmeklēšanas procesos (pāreja uz individuālu paraugu izmeklēšanu, kā arī jaunas metodes ieviešana NAT);
- izmaiņām VADC struktūrā;
- iekšējo auditu (KVS, IA) un ārējo pārbaūžu/ auditu (LATAK) laikā konstatēto neatbilstību un novērojumu novēršanu;
- dokumentācijas iekļaušanu DVS Namejs plūsmā (ievietošanu/ reģistrēšana/ apstiprināšana);
- VM ierosinājumiem (budžeta plānošana un izpilde);
- KVS dokumentu optimizāciju, apvienošanu un pilnveidošanu;
- dokumentācijas pārskatīšanu;
- izmaiņām ārējos normatīvos aktos.

5.2. Korektīva un preventīva darbība (KAPA)

Korektīvo/preventīvo pasākumu veikšana ir kā viens no nepārtrauktas uzlabošanas īstenošanas veidiem - KVS elements, kas tiek lietots, lai pilnveidotu VADC integrētās KVS efektivitāti un darbību kopumā.

Korektīvas darbības mērķis ir novērst neatbilstības cēloņus un to atkārtošanos. Korektīvām darbībām jābūt samērojamām ar problēmas svarīgumu un riska pakāpi, kā arī adekvātām neatbilstības izraisīto seku ietekmei. Preventīvas darbības mērķis ir novērst potenciālas neatbilstības cēloņus un to rašanos.

Galvenokārt, 2021.gada KAPA saistītas ar dokumentu vadību – procesu turētāju savlaicīgas un efektīvas pārskates problēmām, remontdarbiem un telpu/vides atbilstības trūkumiem to kvalifikācijas procesā, kā arī rodas risku vadības rezultātā.

5.3. Iekšējie kvalitātes vadības sistēmas auditi

Kopumā 2021.gadā tika veikti 4 kvalitātes vadības sistēmas (KVS) auditi 10 procesos.

Kvalitātes vadības sistēmas audita rezultātā:

- tiek novērtēta VADC noteikto procesu KVS attiecībā pret noteiktajām prasībām, kā arī tiek panākta KVS uzlabošana un pilnveidošana;
- tiek veicināta sadarbība ar struktūrvienībām dokumentu izstrādē un to funkciju un uzdevumu izpildē;
- tiek veidota darbinieku izpratne par VADC KVS, ievērojot normatīvo aktu prasības.

Ņemot vērā pieejamos KVS auditoru resursus, iekšējos un ārējos auditos konstatēto, KVS indikatorus, pašpārbaudes, risku vērtējumu u.c. rezultātus, kā arī to, ka kvalitātes vadības, risku vadības, vigilances dati, nevēlami notikumi, KAPA un dokumentu vadība tiek izskatīta katra audita kontekstā, pieņemts lēmums KVS auditus plānot un DVS Namejs apstiprināt 3 gadu periodam (2022.-2024.)

Auditu plānā ir ietvertas sekojošu normatīvo aktu prasības: 27.12.2005 MK noteikumi Nr. 1037 "Noteikumi par cilvēku asiņu un asins komponentu savākšanas, testēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un izplatīšanas kvalitātes un drošības standartiem un kompensāciju par izdevumiem zaudētā asins apjoma atjaunošanai", LVS EN ISO 15189:2013 "Medicīnas laboratorijas. Kvalitātes un kompetences prasības", LVS EN ISO/IEC 17025:2018 "Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības", Labas prakses pamatnostādnes asins sagatavotāja iestādēm, kurām ir jāievēro Direktīvas 2005/62/EK prasības.

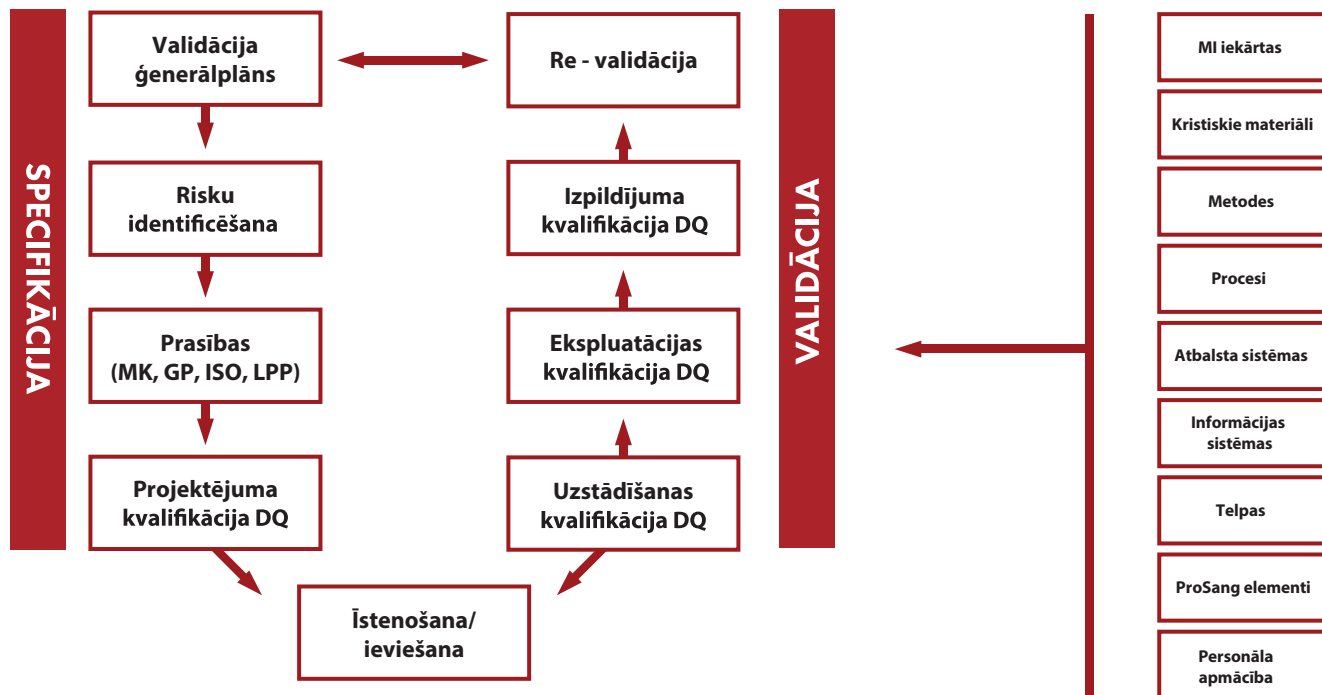
Ņemot vērā epidemioloģisko situāciju valstī un ar to saistītos ierobežojumus, 2021.gadā tika izstrādāta un izsūtīta piegādātāju aptaujas anketa, ar mērķi nodrošināt piegādātāju novērtēšanu attālināti

5.4. Validācija

Validācija ir nepārtrauktas ikdienas aktivitātes (sk. attēlu), kuru rezultāti apliecina procesu / sistēmu / metožu atbilstību noteiktām prasībām, kā arī sniedz liecības par procesu/sistēmu/metožu stabilitāti.

Validācija ir kvalitātes nodrošināšanas sistēmas elements, kas ietver nepārtrauktas ikdienas aktivitātes, lai nodrošinātu kvalitātes un drošības standartiem atbilstošu asins komponentu sagatavošanu, uzglabāšanu, transportēšanu un izplatīšanu ārstniecības iestādēm, kā arī metožu atbilstību noteiktām prasībām.

Validācijas gaitā iegūtie rezultāti sniedz liecības par procesu / sistēmu / metožu stabilitāti.

Validācijas aktivitātes un tai pakļautie procesi, elementi

5.5. Vigilance

Vigilances sistēma, ko veido ārējo normatīvo aktu noteikta ziņošana un brīvprātīgas ziņošanas prakse, ietver ziņošanu par visiem nevēlamiem notikumiem un blaknēm, t.sk. no asins sagatavošanas nodaļām (ASN) un asins kabinetiem (AK). Ziņošana kā pienākums ir noteikta sadarbības līgumos, iekļaujot arī ziņošanai paredzētās veidlapas, ko ir izstrādājis VADC.

Nevēlams notikums ir jebkurš nevēlams notikums, kas var ietekmēt ar asiņu vai asins komponentu savākšanas, testēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un izplatīšanas procesus, asiņu un asins komponentu kvalitāti un drošumu, kā arī pārējos VADC procesus.

Blakne ir nevēlama reakcija donoram/ pacientam saistībā ar asins/asins komponentu nodošanu vai pārlišanu.

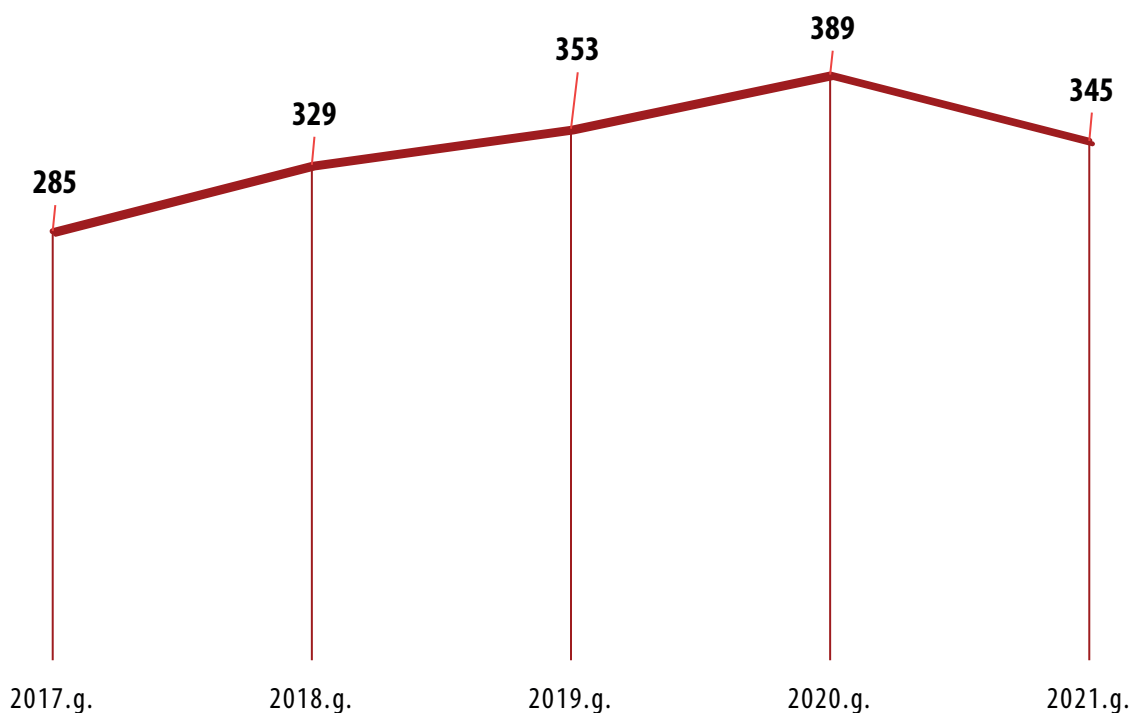
Kopumā 2021. gadā reģistrēti 345 ziņojumi, no kuriem:

- 282 ziņojumi par nevēlamiem notikumiem;
- 63 ziņojumi par recipientu un donoru blaknēm.

Ziņojumu skaits, salīdzinājumā ar 2020. gadu, ir samazinājies par 11%.

SAŅEMTO ZIŅOJUMU (NN + B) SKAITS

Nevēlamo notikumu un blakņu skaits

Blaknes recipientiem un donoriem

Kopumā saņemti 63 ziņojumi par blaknēm recipientiem un donoriem, no kurām:

- 29 blaknes recipientiem. Tās sastāda 0.032% no 92041 izplatītajām asins komponentu devām.
- 223 blaknes donoriem. Tās sastāda 0,38% no kopējā donāciju skaita valstī (58603 donācijas, t.sk. aferēzes procedūras):
  - 211 vieglas vazovagālas blaknes,
  - 5 vidēji smagas vazovagālas blaknes,
  - 2 vidēji smagas hematomas,
  - 5 vieglas hematomas

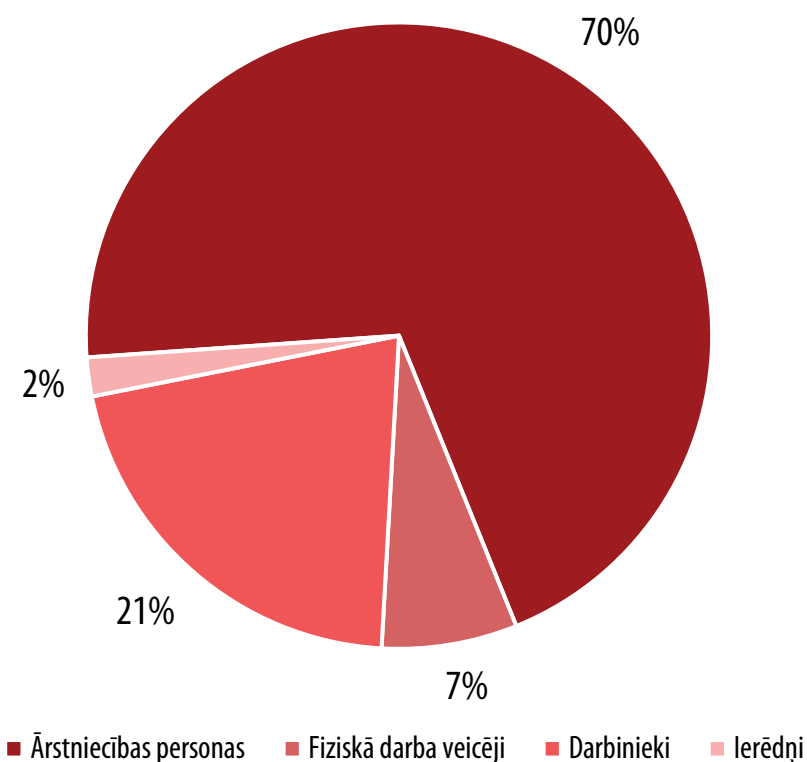
6. PERSONĀLS

Saskaņā ar VADC amatu saraksta datiem uz 2021.gada 31.decembri Centrā kopumā bija 198 amata vietas. Kopumā VADC strādā 139 ārstniecības un ārstniecības atbalsta personas – 15 ārsti, 16 ārstu palīgi, 45 medicīnas māsas, 16 māsu palīgi, 17 laboratorijas speciālisti. 2021.gadā VADC darbu uzsāka 22 darbinieki savukārt darba tiesiskās attiecības tika pārtrauktas ar 26 darbiniekiem.

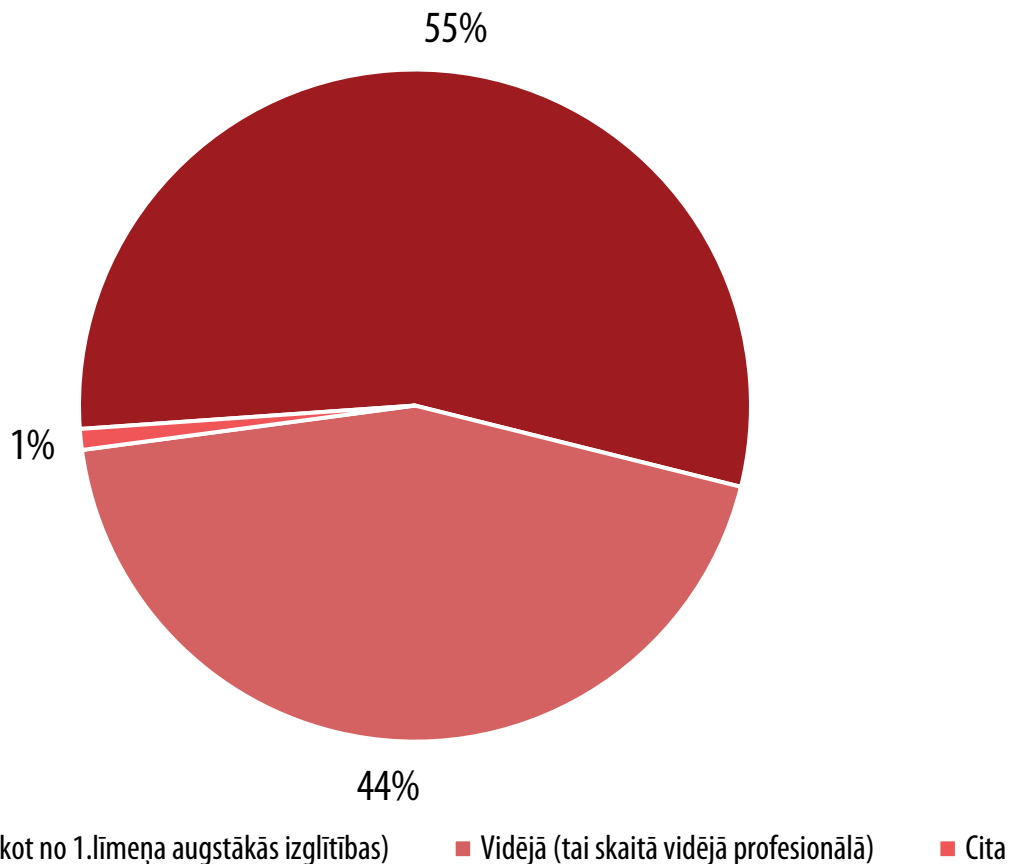

Lai pilnveidotu savas profesionālās zināšanas, Centra darbinieki ir piedalījušies kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos gan Latvijā, gan ārzemēs. Ņemot vērā, ar Covid-19 pandēmiju saistītos ierobežojumus, darbinieki 2021.gadā savas profesionālās zināšanas pārsvarā pilnveidoja dažādās attālinātās konferencēs, semināros un citos mācību pasākumos.

Amata statusa % sadalījums 2021.gada 31.decembrī

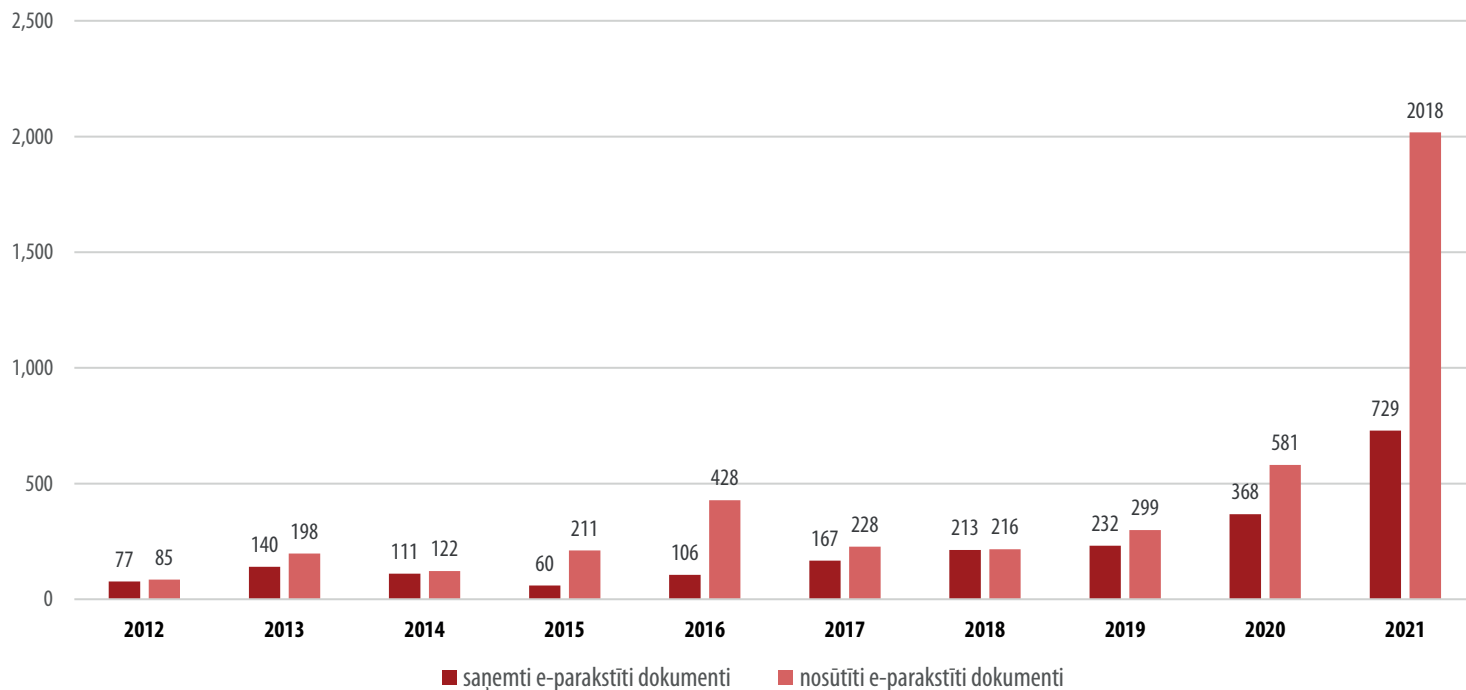
Personāla izglītības līmeņu % sadalījums

7. ĀRĒJĀS KORESPONDENCES APRĪTE

Raksturojot dokumentu aprīti VADC ārējās komunikācijas īstenošanā ar citām iestādēm un uzņēmumiem, kā arī fiziskām personām, 5.attēls atspoguļo korespondences - saņemto un nosūtīto sarakstes dokumentu - aprīti VADC pa gadiem, bet zemāk esošajā attēlā redzama saņemto un nosūtīto sarakstes dokumentu, kas parakstīti ar drošu elektronisko parakstu, dinamika.

Reģistrēto saņemto dokumentu skaits 2021.gadā, kas, īstenojot korektu reģistrēšanu un apstrādi elektroniski, nodrošina saņemtās informācijas nezūdamību, pieejamību un iespēju pavairot (nodot darbam) to ātri un atbilstoši darbinieku pienākumu izpildei.

SAŅEMTO UN NOSŪTĪTO AR E-PARAKSTU PARAKSTĪTO DOKUMENTU APRĪTE CENTRĀ PA GADIEM

Nosūtīto dokumentu, kas parakstīti ar E-parakstu, statistikā redzams augsts sasniegums – 2021.gadā 84% no Centra izejošajiem dokumentiem parakstīti ar E-parakstu, ko izdevies veidot, turpinot vēstuli par iepirkumu rezultātiem un ieviešot ārējo apmācību sertifikātu, nosūtāmo rēķinu u.c. dokumentu parakstīšanu ar E-parakstu, nevis papīra formā, un nosūtīšanu uz juridiskas personas e-Adresi, kā arī, ievērojot aktīvāku fizisko personu iesaistīšanos e-Adrese aktivizēšanā.

Portālā 2021.gadā bija publicēti 4 Centra kā valsts pārvaldes iestādes pakalpojumi iedzīvotājiem:

- Laboratoriskie izmeklējumi imūnhematoloģijā (Valsts asinsdonoru centrs).
 Apraksts pieejams: <https://latvija.lv/lv/PPK/dzives-situacija/apakssituacija/p12225/ProcesaApraksts>.
 Pakalpojuma turētājs LBD, LBD ID.
- Izziņas izsniegšana par asins ziedošanu/donāciju (Valsts asinsdonoru centrs).
 Apraksts pieejams: <https://latvija.lv/lv/PPK/dzives-situacija/apakssituacija/p1882/ProcesaApraksts>.
 Pakalpojuma turētājs TFD DAD.
- Laboratorisko izmeklējumu rezultātu paziņošana (Valsts asinsdonoru centrs).
 Apraksts pieejams: <https://latvija.lv/lv/PPK/Veseliba/Mediciniskie-pakalpojumi/p12224/ProcesaApraksts>.
 Pakalpojuma turētājs TFD DAD.
- Ārstniecības personu apmācība imūnhematoloģijā un transfuzioloģijā (kursi)
 (piezīme: aktīvs līdz 2021.gada aprīlim – tad slēgts).

Ievērojot arī Valsts reģionālās attīstības aģentūras norādījumus, par to, ka E-pakalpojuma "Iesniegums iestādei" izveides un darbības mērķis, ir nodrošināt Iesniegumu likumā ietvertu sabiedrības līdzdalības iespēju – priekšlikuma, sūdzības, jautājuma vai lūguma iesniegšanu par iestādes pārvaldīto jomu, Centrs donoriem no 01.09.2021.informāciju par savu asins paraugu izmeklēšanas rezultātiem piedāvā saņemt divos veidos:

- klātienē - visās pastāvīgajās asins ziedošanas vietās, uzrādot derīgu personu apliecinošu dokumentu,
- vai attālināti - rakstot iesniegumu Centram E-adresē.

8. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU - DONORU PIESAISTE

2021.gads iesākās ar stabilu asins krājumu un lieliem plāniem – palielināt donoru plūsmu, godināt valsts Asins dienesta 80 gadu pastāvēšanu, radīt kampaņu donoru piesaistei jauniešu auditorijā, izveidot donoru portālu un attīstīt citas digitālās VADC platformas, kā arī veidot skolu programmu.

Saistībā ar COVID-19 izplatību un citiem ārējiem apstākļiem diemžēl visas ieceres neizdevās realizēt un daļu no plānotā pielāgot pandēmijas apstākļiem. Taču kopumā gads bijis ļoti veiksmīgs, jo noslēgts ar rekordlielu donāciju skaitu, tāpat vidējais donoru vecums samazinājies par veselu gadu un pirmreizējā donora vidējais vecums pat par diviem gadiem.

2021. gadā bija noteiktas šādas Sabiedrisko attiecību nodaļas darba prioritātes:

- Stabila asina krājuma nodrošināšana un donoru piesaiste – kampaņveida donoru piesaiste Covid-19 vīrusa izplatības laikā
- Asins dienesta 80 gadu jubilejas pasākumu īstenošana
- Mājas lapas pilnveide, attīstot sadaļas krievu un angļu valodā
- Dalība Donoru portāla izstrādē
- VADC komunikācijas attīstīšana digitālajos kanālos
- Satura izstrāde skolēnu lekcijām, pielāgošana attālinātam formātam
- Donoru motivācijas un apmierinātības izpēte, servisa pilnveide

Lielākā daļa mērķi ir realizēti, īstenojot vairākas veiksmīgas kampaņas un aktivitātes:

- Asins dienesta 80 gades svinību ietvaros daudz runājām par donoru kustības nozīmīgumu kopējā valsts medicīnas sistēmas asinsritē.
- Pandēmijas dēļ nācās transformēt ikgadējo pateicības koncertu uz sadarbības projektu ar 360TV un paldies ceremoniju "Pasaki to skaļi!", kas ļāva sasniegt jaunu auditoriju un izcelt ne tikai goda donorus, bet arī pacientus, kuru dzīvības glābtas, pateicoties donoru pašaieliedzībai.
- Uzsākot jauno mācību gadu, realizējām veiksmīgu kampaņu jauniešu auditorijas iesaistei donoru kustībā "Asins draudzība", kuras rezultātus var redzēt arī donoru vidējā vecuma samazinājumā.
- Realizētas arī vairākas veiksmīgas mārketinga akcijas, donoriem īpaši patika kopprojekts ar "Virši" un kafijas kuponi, kā arī "Pranamat" dāvinātās masāžas sirsniņas. Tāpat donori uzrunāti dažādos reklāmas kanālos – "Clear Channel" reklāmas pilāros un digitālajos stendos, "Delfi.lv", "RUS.delfi.lv" baneros un "DScreens" digitālajos stendos, "Jauns.lv" baneros u.c.
- Izdevies būtiski veicināt sabiedrības līdzdalību sociālajos tīklos un nostiprināt attiecības ar nacionālajiem un reģionālajiem masu medijiem.
- Veidoti vairāki VADC darbinieku saliedēšanas pasākumi, pielāgojot tos pandēmijas radītajiem noteikumiem.

8.1. Akcijas, pasākumi un sadarbības donoru piesaistīšanai

Paldies ceremonija “Pasaki to skaļi!”

Ņemot vērā epidemioloģiskos noteikumus, pateicības koncerts donoriem bija jārīko bez skatītājiem. Lai sasniegtu pēc iespējas lielāku auditoriju, sadarbībā ar 360TV raidījumu “Pasaki to skaļi” tika veidota īpaša Paldies ceremonija.

Ceremonijas skatītājiem bija iespēja ne tikai baudīt mūziķu priekšnesumus, bet arī ieklausīties Goda donoru stāstos, just līdzīgi viņu dzīves notikumiem un izzināt motivāciju ziedot asinis. 2021. gada koncertā ļoti īpašu paldies visiem asinsdonoriem teica arī cilvēki, kuriem asins pārliešana dāvājusi iespēju dzīvot un būt kopā ar mīļajiem – viņu vidū ir gan bijušais Valsts prezidents Raimonds Vējonis un Zolitūdes traģēdijā cietušais Mārtiņš Plāsis, gan rakstniece Guna Roze un citas personības. Koncerta laikā izskanēja arī daudzi paldies VADC darbiniekiem, bez kuriem donori un ārsti pacientiem nevarētu palīdzēt nekādi.

Donorus ar paldies vārdiem sveica arī Valsts prezidents Egils Levits, Veselības ministrs Daniels Pavļuts, VADC vadītāja Egita Pole, biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” prezidents Viktors Jaksons.

Ceremoniju papildināja Latvijas labāko mūziķu – Olgas Rajeckas, Aminatas, grupas “bet bet”, Jāņa Stībeļa, Andra Ērgļa un citu priekšnesumi, kā arī iedvesmojoši paldies vārdi. Paldies ceremoniju “Pasaki to skaļi” vadīja mūziķis Lauris Reiniks un šarmantā TV personība Elīna Firmane.

Lai ceremonijai būtu lielāks vēriens, piesaistījām papildu līdzekļus (4500 EUR apmērā no 360TV mātes uzņēmuma TET), pie kura regulāri viesos dodas Valsts asinsdonoru centra izbraukuma autobuss un kura darbinieku pēdējo sešu gadu laikā, ziedojot asinis, palīdzējuši izglābt vairāk nekā 1000 dzīvību. Tādēļ koncertā bija integrēts arī TET pieredzes stāsts, kas iedvesmoja citus uzņēmumus pievienoties donoru kustībai.

Pasaules asinsdonoru diena

Kā katru gadu 14. jūnijā visā pasaulē atzīmējam Pasaules asinsdonoru dienu. Ņemot vērā epidemioloģisko ierobežojumu liktos šķēršļus plašiem pasākumiem, jau otro gadu pēc kārtas ikviens bija aicināts iepazīt VADC galvenās mītnes apkārtni 5km garā sirds formas pastaigā, skrējienā vai riteņbraucienā.

Pasākumā piedalījās daudzi VADC darbinieki, tostarp Centra direktore Egita Pole. Tāpat maršrutu izmantoja vairāki VADC sociālo tīklu sekotāji.

Jauniešu piesaistes kampaņa “Asins draudzība”

2020. gadā vidējais asinsdonoru vecums bija 38 gadi un dati liecina, ka pēdējo gadu laikā tas strauji turpinājies palielināties. Asinsdonoru rindās tikai ceturtda daļa (25%) ir jaunieši vecumā no 18 līdz 30 gadiem. Tādēļ 2021. gadā aizsākām īstenot stratēģisko mērķi samazināt vidējo donoru vecumu un veidojām īpašu jauniešu piesaistes kampaņu “Asins draudzība”.

Kampaņas laikā (no 2021. gada 22. septembra līdz 22. novembrim), asinis ziedoja 2 391 jaunieši, palielinot jauniešu skaitu teju līdz 30% no kopējā donoru skaita. Turklāt 619 jaunieši asinis ziedoja pirmo reizi.

Kampaņas idejas izveidei un tehniskajai realizācijai izsludinājām iepirkumu, kurā uzvarēja radošā aģentūra “Bill and Yard” un sabiedrisko attiecību aģentūra “Divi gani”.

Pirms kampaņas uzsākšanas aģentūras veidoja fokusgrupu, lai saprastu jauniešu paradumus. Atlases grupas aptauja liecināja, ka ziedot asinis parasti jaunieši dodas divatā vai lielākā draugu pulkā, tāpēc arī kampaņas idejas pamatā tika uzsvērtā draudzība – aicinājām jauniešus ziedot asinis kopā, piedāvājot asins ziedošanu pārvērst par izaicinājumu draugam, ideju randiņam vai piedzīvojumu draudzības stiprināšanai.

Kampaņa jauniešus uzrunāja – VADC telpās varējām redzēt gan romantiskus un jēgpilnus randiņus, gan draugus, kuri viens otru izaicinājuši, gan arī meitenes, kuras nostiprinājušas savu draudzību uz mūžu.

Lai gan epidemioloģisko ierobežojumu un attālināto mācību dēļ nevarējām doties visos plānotajos izbraukumos uz mācību iestādēm, taču kampaņa bija papildu iemesls uzrunāt mācību iestādes un nostiprināt sadarbības arī nākotnē. Tāpat jauniešu uzmanību saistījām uz VADC pastāvīgajām ziedošanas vietām, kur mudinājām jauniešus ne tikai stiprināt savas draudzības saites, bet arī izglābt dzīvību kādam smagi slimam pacientam un atbalstīt ārstus cīņā par pacientu dzīvībām. Jauniešu aktivitāte un atsaucība kampaņas periodā ir labs signāls, ka Latvijas sabiedrībā arī nākotnē būs īsti varoņi un VADC darba netrūks.

Pateicoties kampaņai, esam ieguvuši arī vairākus jaunus asins draugus, sabiedrībā zināmas personas, kuras katrā savā veidā sociālajos tīklos ar savu balsi un asins ziedošanas pieredzi piesaistīja jauniešu uzmanību asins ziedošanas procesam un nozīmībai. Par kampaņas vēstnešiem kļuva Latvijas pludmales volejboliste Anastasija Kravčenoka, Latvijas vadošais konkūrists Kristaps Neretnieks, basketboliste Gunta Baško, mūzikas grupa "Sudden Lights", dziedātāja Elizabete Gaile, mūziķe Aminata, dziedātājs Chris Noah, Latvijas Radio 5 komanda, īpaši radio balsis Māra Sleja un Karmena Stepanova, kā arī jauniešu vidū atpazīstami sociālo tīklu satura veidotāji - Kristīne Dzenīte, Katrīna Karele, Niklāvs Mičulis, Anete Ozoliņa, Anna Patrīcija Karele, Sindija Lozgačova un Ieva Florence Vīksne.

Kampaņu redzamāku un pamanāmāku padarīja arī "Clear Channel" vides reklāmas stendi, VADC plakātus izvietojot vairāk nekā 333 vietās Rīgā, 55 stendos Jūrmalā, 45 stendos Daugavpilī un 35 pilāros Liepājā, kā arī "Clear Channel" digitālajos stendos Brīvības ielā un tirdzniecības centros.

Ņemot vērā kampaņas rezultātus, "Asins draudzība" plakāti pilsētas ielās redzami arī pēc kampaņas perioda.

Sadarbība ar "VIRŠI"

2020. gadā uzsāktā sadarbība ar SIA "Virši" izaugusi par uzņēmuma atbalstu donoru kustībai aptuveni 50 tūkstošs eiro apmērā. No 15. aprīļa līdz 15. janvārim ikviens donors, ziedojot asinis, saņēma kuponu, lai varētu atjaunot spēkus ar gardu kafiju. Jūnijā un jūlijā "Virši" kafijas krūzītes mudināja ikvienu doties un ziedot asinis, bija izveidota speciāla sadaļa uzņēmuma mājaslapā un realizēta plaša mediju kampaņa. Visās "Viršu" kampaņas aktivitātēs skaidrojām asins ziedošanas nozīmi, mudinot ikvienu "Viršu" klientu aizdomāties par iespēju pievienoties donoru kustībai. Tāpat visa gada garumā degvielas uzpildes sūkņu ekrāni ziņoja par asins krājuma stāvokli un aicināja cilvēkus ziedot. Arī uzņēmuma darbinieki kļuvi par aktīviem asins donoriem, neskatoties uz pandēmiju, "Virši" birojā bijuši trīs izbraukumi, kuros 60 cilvēki nodeva asinis.

Dāvaniņas asins donoriem

Laiku pa laikam donori saņem motivējošas dāvaniņas, ko VADC piešķir kāds uzņēmums. Šogad donorus iepriecinājām ar "Douglas" roku krēmiem 8. martā, "aromama" istabas smaržām novembrī un donoru zeķītēm pirms Ziemassvētkiem.

Taču vislielāko donoru atsaucību šogad izraisīja Pranamat masāžas sirsniņas, kuras saņēma ikviens asinsdonors, kurš ziedoja asinis no 13. līdz 20. septembrim. Šīs akcijas laikā (6 dienās) asinis ziedoja 2160 donori visā Latvijā. Tostarp arī aptuveni 20 Pranamat darbinieki. Neplānoti akcija sakrita ar brīdi, kad asins krājums bija ļoti zems, tādēļ īpaši priecājamies par partnera atbalstu donoru piesaistē. Īpaši labus rezultātus uzrādīja reklāmas ieraksti sociālajos tīklos, kas mudināja domāt par apmaksātu ierakstu publicēšanu arī pie zema asins krājuma nākotnē.

Ziemassvētku periods

Lai piesaisītu donorus pirmssvētku periodā, tika pasūtītas donoru zeķītes. Decembra vidū asins krājums bija zems, tādēļ pieņēmām lēmumu Ziemassvētku akciju uzsākt neierasti agri – 16. decembrī. Paralēli PKUS aicinājumam ziedot asinis, zeķu akcija piesaistīja vēl papildus donorus un 2021. gadu izdevās noslēgt ar pilnu asins krājumu un divdesmit gados lielāko donāciju skaitu gada griezumā.

Sadarbība ar “Clear Channel”, “Delfi”, “D-screens”

Veiksmīgi turpinājām sadarbību ar ziņu portālu “Delfi” un “RUS.delfi”, kur ikdienu ir baneris ar aktuālo asins krājumu. Tāpat kampaņu periodā VADC atbalstīja arī “D Screens” savos reklāmas ekrānos visā pilsētā, kur ir augsta satiksmes plūsma.

Veiksmīgi izdevies paplašināt sadarbību ar “Clear Channel”, uzņēmums izvietoj VADC reklāmu visās brīvajās reklāmu vietās. Gada sākumā kampaņas “Ziedo no sirds” reklāma izvietota 189 trīsskaldņu stendos, Jūrmalā 13 stendos, savukārt no septembra līdz decembrim “Asins draudzība” plakāti gozējušies 333 vietās Rīgā un 135 stendos reģionos, kā arī 63 digitālajos stendos.

Īpaša digitālo ekrānu kampaņa līdz ar apsveikumu valsts svētkos bija realizēta 4. maija nedēļā, kad VADC apsveikums un aicinājums pasniegt Latvijai vislielāko dāvanu svētkos, izglābjot kādam dzīvību, ienesa svētku noskaņu visos “Clear Channel” digitālajos reklāmas nesējos.

8.2. Donoru apmierinātība

2021. gada izskaņā VADC sociālo tīklu kontos lūdzām donorus paust savu viedokli apmierinātības anketā. Kopā uz jautājumiem atbildēja ~ 1000 cilvēki (984), no tiem 808 sievietes un 176 vīrieši. Visaktīvākās respondentu auditorijas bija vecuma posmā no 26 līdz 30 gadiem (20.2%) un 31 līdz 35 gadiem (25.1%).

77,4% respondentu ir regulārie donori, kas ziedo asinis vismaz vienu reizi gadā, 21.7% asinis ziedo neregulāri jeb retāk nekā reizi gadā, 0.8% aptaujāto ir gribējuši ziedot asinis, bet saņēmuši atteikumu.

Aptaujā piedalījās 40.9% donori no Rīgas, 25.1% mazo pilsētu iedzīvotāji, 23% lieto pilsētu (Daugavpils, Jēkabpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Rēzeknes, Valmieras un Ventpils) iedzīvotāji un 11.1% reģionu jeb lauku iedzīvotāji.

Viens no galvenajiem jautājumiem, kuru vēlējamies noskaidrot bija, vai donori Covid-19 izplatības laikā jutās droši VADC asins nodošanas vietās. Vairums donoru jeb 85,6% atbildēja, ka apzinās donoru kustības nozīmīgumu arī šajā laikā, tāpēc turpināja nodot asinis.

Salīdzinot ar 2020. gada aptaujas datiem, redzam, ka nedrošības sajūta ir samazinājusies (iepriekš par savu drošību bažījās 2% respondentu), nedaudz audzis arī respondentu skaits, kuri asinis ziedo biežāk nekā reizi gadā (76% - 2020. gadā).

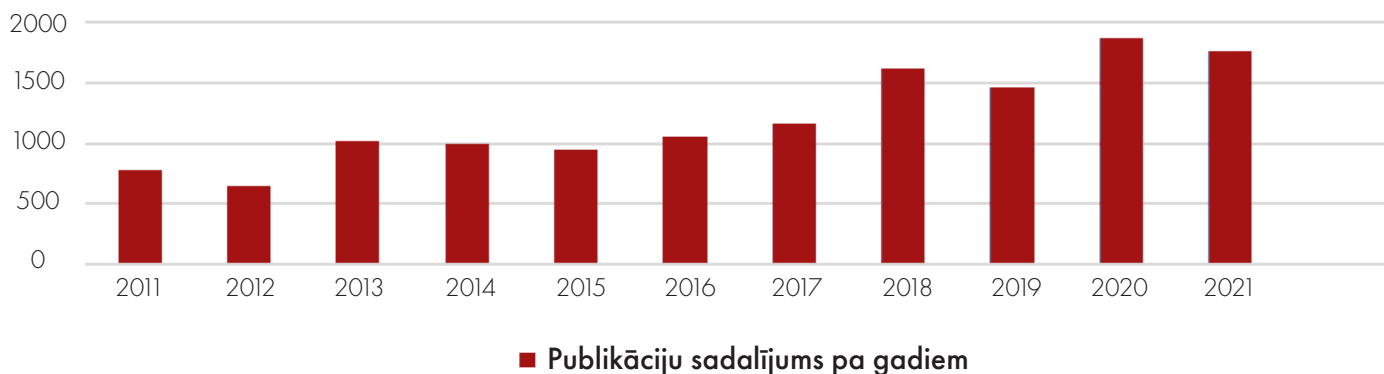
8.3. Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

2021. gadā mediju monitoringa rezultāti uzrāda 1767 publikācijas plašsaziņas līdzekļos (drukātā prese, tiešsaistes mediji, radio un TV), kas ir par 110 publikācijām mazāk nekā 2020. gadā (Attēls Nr.11). Mediju monitoringa neapņēma visus reģionālos medijus, kā arī pašvaldību mājaslapas un informatīvos izdevumus. Vidēji katru mēnesi 2021. gadā par Valsts asinsdonoru centru medijos izskanēja 147 ziņas. No kopējā publikāciju skaita 1495 bija latviešu valodā, 265 krievu, bet 7 angļu valodā.

2021. gadā medijiem izsūtītas 16 preses relīzes, kas ir par 11 mazāk nekā pērn. 2018. gada sākumā tika mainīta politika, rūpīgi izvērtējot preses relīzes kā atbilstošākā komunikācijas instrumenta izvēli nepieciešamajai komunikācijas aktivitātei. 2021.gadā samazināts izsūtīt preses relīžu skaits par situāciju ar asins rezervēm, tā vietā strādājot ar atsevišķiem medijiem un rīkiem donoru piesaistišanai. Tāpat papildu uzmanība tika veltīta darbam ar reģionālajiem medijiem, lai panāktu labākus rezultātus informācijas izplatīšanā par plānotajiem izbraukumiem (Donoru dienām).

Publikāciju skaita dinamika 2011. - 2021. g.

Ierasti vislielākā publikāciju dinamika vērojama gada sākumā, saistībā ar donoru piesaisti, kā arī vasaras mēnešos un gada beigās.

Publikāciju skaita dinamikas atšķirība saistīta ar konkrētā brīža asins krājuma daudzumu un aktivitātēm Valsts asinsdonoru centrā. Plašsaziņas līdzekļu monitorēšanas rīks "STATION" apkopo datus gada griezumā, no tiem tika veikts sadalījums četrās informācijas vienību dinamikās pēc informācijas nodošanas kanāla veida: prese, radio, tiešsaistes mediji (web), televīzija.

8.4. Sociālie tīkli un citi komunikācija kanāli

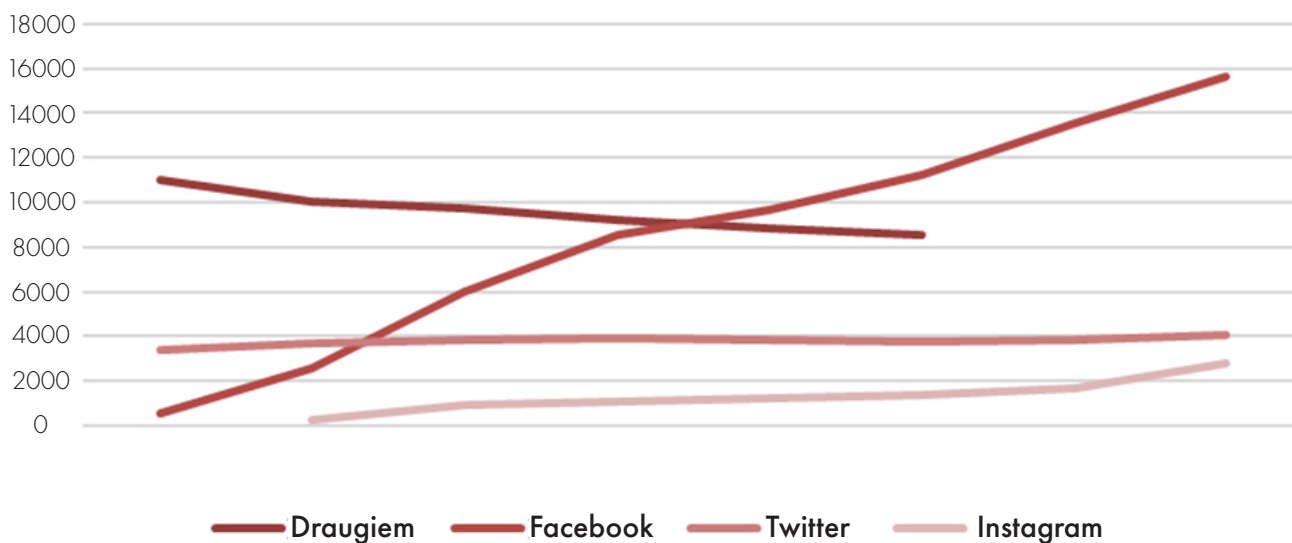
VADC komunikācijā sociālajiem tīkliem ir būtiska nozīme, to piedāvātie rīki ļauj sasniegt ievērojamu potenciālo donoru auditoriju, kā arī sniedz tiešas komunikācijas iespēju ar jebkuru sociālā tīkla lietotāju.

Komunikācijai VADC izmanto sociālos tīklus "Facebook", "Twitter" un "Instagram". Atbilstoši sociālo tīklu lietošanas tendencēm pasaulē "Facebook", "Instagram" un "Twitter" vērojams sekotāju pieaugums. Ņemot vērā auditorijas samazinājumu un "Draugiem.lv" lapu aktualitātes zudumu, šogad pieņemām lēmumu slēgt nacionālā sociālā tīkla VADC lapu

2021. gadā visiem Valsts asinsdonoru centra sociālo tīklu profiliem vērojums pieaugums:

- Twitter.com – 4 075 (+ 225);
- Facebook.com – 15 636 (+ 2 067);
- Instagram.com – 2 802 (+ 1 114).

Sociālo tīklu sekotāju dinamika pa gadiem

8.5. Informācijas sniegšana donoriem

2021. gadā izsūtītas 203 558 īsziņas donoriem, kas ir par 37 355 vairāk nekā 2020.gadā. Pieaugums saistīts ar to, ka vienam cilvēkam sūtītās īsziņas garums vidēji ir 3 sms. Ņemot vērā Covid-19 izplatību, sms tekstā tika iekļauta atsauce uz mājaslapu un aktuālo drošības nosacījumu informāciju. SMS tiek iekļauta atgādinājuma informācija par asins nodošanas reižu skaitu, ko donoram jāņem vērā, jo sistēmā atlasīt šo kritēriju nav iespējams.

Īsziņas ir efektīvs komunikācijas kanāls, jo donoram aicinājums tiek nodots personiski. Bieži, kad sms saņēmējs dažādu apstākļu dēļ nevar ziedot asinis pats, publicē aicinājumus apkārtējiem atbalstīt donoru kustību sociālajos tīklos. Vēl joprojām daudzi donori raksta, ka sms vēlētos saņemt biežāk, kā arī pauž neizpratni, kāpēc parādās publiski aicinājumi medijos, bet īsziņas nekad nesaņem.

8.6. Suvenīri un informatīvie materiāli

Pateicībā par asins ziedošanu, ik gadu tiek iegādāti vairāku veidu suvenīri ar VADC simboliku, kurus saņem donori visā Latvijā. Arvien tiek domāts, lai tie būtu mūsdienīgi, interesanti, kā arī noderīgi visām donoru auditorijām.

Pirmreizējiem donoriem	Lodišu pildspalva ar gravējumu/ krūšu piespraudītes;
Asinis ziedo 3 reizes gadā	Antistresa sirsniņa, atstarotāji - piespraudes, kokvilnas auduma maisiņš,
Ik pēc 10 reizēm	Blociņš A5, krūze ar apdruku 450ml
50 asins ziedošanas reizē	Termokrūze, plets
100 asins ziedošanas reize	Zibatmiņa, plets, lietussargs, termokrūze
Ziedojoat asinis dzimšanas dienā	Krūzi ar tāfeles virsmu, zeķes ar apdruku

Plānotie pasākumi un prioritātes 2022.gadam

Atbilstoši Veselības ministrijas stratēģijā definētājām prioritātēm, VADC noteiktie stratēģiskie darbības virzieni:

- Donoru piesaiste un donoru kustības veicināšana;
- Pacientu drošības paaugstināšana un asins komponentu kvalitātes uzlabošana;
- VADC strādājošo kompetences un darba efektivitātes attīstīšana;
- Vienota Asins dienesta attīstības veicināšana.